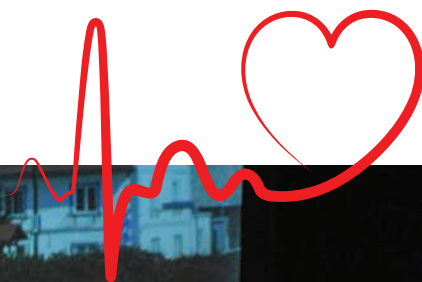

RUŠKI UTRIP

ŠTEVILKA 1 | februar 2020

OBČINSKO GLASILO OBČINE RUŠE

■ PRORAČUN 2020

Predstavitev proračuna v letu 2020.

■ UTRIP NAŠEGA KRAJA

Utrip družbenega dogajanja v občini.

■ OBVESTILA OBČINE

Informacije za občanke in občane.

VSEBINA

04. SEJA OBČINSKEGA SVETA

07. KLJUČNI PROJEKTI 2019

16. REVIZIJA ZA LETO 2018

20. PARTNERSTVO ZA POHORJE

24. TRG V BISTRICI OB DRAVI

26. SMOLNIK PRAZNUJE

28. STO LET ŠD RUŠE

32. KRAJEVNI PRAZNIK RUŠ

40. DRUŽBENO ŽIVLJENJE

UVODNIK

Prva dvojna številka

Pred vami je prva dvojna številka občinskega glasila Ruški utrip, katerega izdajatelj je Občina Ruše.

Z Ruškim utripom želimo približati in predstaviti aktualna dogajanja v naši občini. Občinsko glasilo je namenjeno seznanjanju občanov in občanov o delu občine, o družbenem in društvenem dogajanju v občini ter o drugih pomembnih dogodkih. Veseli nas, da vam v dobi digitalizacije medijev, lahko predstavimo naše delo in skupne dosežke v tiskanem občinskem glasilu.

Vse Dobro.

Urška Repolusk, županja

RUŠKI UTRIP

Občinsko glasilo Občine Ruše | februar 2020
Naklada: 3.000 izvodov

Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v Občini Ruše. Glasilo raznaša Pošta Slovenije. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, brezplačen izvod lahko dobite na sedežu Občine Ruše.

Izdajatelj: Občina Ruše
Grafično oblikovanje: Korektor, Suzana Rudež s.p.
Vsebinsko oblikovanje: Korektor, Suzana Rudež s.p.
Lektoriranje: Gordana Rodinger, s.p.
Tisk: Uprint d.o.o.

Naslednja števila občinskega glasila izide predvidoma aprila 2020.

PARTICIPATORNI PRORAČUN 2021

Participatorni proračun predstavlja mehanizem vključevanja občanov in občank v odločanje o porabi proračunskih sredstev

Občani lahko tako neposredno vplivate in odločate o porabi proračunskih sredstev v naši občini. S tem se omogoča vaša večja vključenost, da sami prepoznate probleme ali možnosti izboljšav in sami predlagate rešitve.

V letu 2021 bomo v Občini Ruše poskusno uvedli projekt participatornega proračuna. Ta bo občinskemu svetu predložen v obravnavo predvidoma v novembru 2020.

Predlogi za proračun se bodo zbirali v celotni občini Ruše po posameznih krajevnih odborih (Krajevni odbor Ruše, Smolnik-Fala, Bezena, Bistrica ob Dravi), in sicer od 1. marca 2020 do 30. junija 2020, na posebnih obrazcih, ki bodo objavljeni na občinski spletni strani oziroma bodo dostopni na sedežu občine in pri predstavnikih krajevnih odborov.

Izbor predlogov projektov, ki se bodo realizirali s proračunom 2021 po posameznih krajevnih odborih, bodo predstavniki krajevnih odborov, ki zastopajo interese občanov in so posvetovalno telo občinskega sveta, do 30. septembra 2020, dostavili županji kot predlagateljici proračuna. Županja bo ovrednoten predlog za posamezni krajevni odbor umestila v proračun in ga predložila občinskemu svetu v sprejem.

Kako lahko sodelujete?

Sodeluje lahko vsak občan Občine Ruše, ki je dopolnil 18 let, in sicer tako, da na obrazec vpiše projekt v vrednosti od 2.000,00 evrov do 8.000,00 evrov ter ga pošlje na naslov Občine Ruše, Trg vstaje 11, Ruše ali fizično odda na navedenem naslovu.

Upoštevali se bodo naslednji predlogi:

- ki so skladni z zakonodajo in veljavnimi občinskimi akti,
- katerih izvedba je v pristojnosti Občine Ruše,
- ki so namenjeni splošni javni uporabi, uresničevanju javnega interesa in prispevajo k dvigu kakovosti bivanja v Občini Ruše,
- ki niso uvrščeni v proračun Občine Ruše oz. načrt razvojnih programov,
- ki so finančno ovrednoteni med 2.000 in 8.000 evrov z vključenim DDV,
- ki so umeščeni v enega od 4 območij občine, opredeljenih za participatorni proračun,
- ki so izvedljivi v proračunu 2021,
- ki so predlagani s strani krajevnega odbora (vsak krajevni odbor predlaga en projekt).

Informacije

Za vse dodatne informacije smo vam na voljo na sedežu Občine Ruše, Trg vstaje 11, Ruše ali na telefonski številki 02 669 06 50.

SEJI OBČINSKEGA SVETA OBČINE RUŠE

Občinski svet Občine Ruše je na svoji 7. in 8. redni seji obravnaval nekaj pomembnih gradiv, ki bodo vplivala na razvoj občine Ruše v letu 2020

Na 7. redni seji Občinskega sveta Občine Ruše, ki je potekala 16. decembra 2019, se je obravnavalo nekaj pomembnih gradiv, ki bodo vplivala na razvoj občine Ruše v letu 2020. Med najpomembnejšimi je bil v prvi obravnavi sprejeti Odlok o proračunu Občine Ruše za leto 2020.

Predlog proračuna je bil dan v javno razpravo od 17. decembra 2019 do 16. januarja 2020. Druga obravnava Odloka o proračunu Občine Ruše za leto 2020 je potekala na 8. redni seji Občinskega sveta Občine Ruše 3. februarja 2020, kjer je bil slednji tudi sprejet. Letošnji proračun na prihodkovni strani znaša 7.276.517,49 evrov in predvideva za približno 2.700.000,00 evrov investicij.

Ob sprejetju proračuna je bil sprejet tudi Letni program prodaje finančnega premoženja, Letni načrt ravnanja s stvarnim premoženjem in Letni plan razvoja in vzdrževanja občinskih cest.

Med drugim je občinski svet na 7. seji obravnaval še:

- Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Snaga d. o. o. v prvi obravnavi – občinski svet je gradivo sprejel.
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Ruše v skrajšanem postopku – občinski svet je gradivo sprejel.
- Elaborat o oblikovanju cen izvajanja storitve 24-urne dežurne pogrebne službe v Občini Ruše – občinski svet je gradivo sprejel.
- Poročilo o izvedeni notranji reviziji poslovanja Javnega zavoda Center za mlade Ruše (CEZAM) – občinski svet se je seznanil z rezultati revizije ter županjo pozval, da ukrepa v primeru ugotovljenih nepravilnosti ter skupaj s CEZAMom pripravi načrt izvrševanja priporočil iz revizije.
- Program sanacije finančne izgube iz preteklih let in ukrepov za ureditev poslovanja Javnega zavoda Center za mlade

Ruše (CEZAM) – občinski svet se je seznanil s programom sanacije finančne izgube iz preteklih let in ukrepi za ureditev poslovanja CEZAM-a, ki jih je pripravil direktor zavoda g. Tomi Prosnik, vendar programa sanacije občinski svet ni potrdil. Tudi tukaj je občinski svet od županje zahteval, da skupaj s CEZAM-om pripravi predlog sanacijskih predlogov za izboljšanje poslovanja Javnega zavoda Center za mlade Ruše – CEZAM.

Na 8. seji pa so bila obravnavana naslednja pomembnejša gradiva:

- Uskladitev cen komunalnih in drugih storitev v letu 2020 (ravnanje s komunalnimi odpadki) – Občinski svet Občine Ruše se je seznanil z Elaboratom o oblikovanju cen izvajanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki za leto 2020 in na njegovi osnovi sprejel sklep o potrditvi cen storitev obvezne občinske gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Ruše.
- Letni program športa v Občini Ruše za leto 2020 – občinski svet je gradivo sprejel.

- Predstavitev Idejne zasnove Ureditve Trga vstaje v Rušah – občinski svet se je seznanil z gradivom.
- VIS Ruše – Vizija in strategija razvoja občine na podlag vrednot prebivalcev 2020–2030 – občinski svet je potrdil projekt »VIS Ruše« kot orodje, s katerim bo občina izvajala strategijo razvoja s ciljem uresničitve vizije, ki temelji na vrednotah prebivalcev.
- Poročilo o notranji reviziji Občine Ruše za leto 2018 – občinski svet se je seznanil z gradivom in s sklepom naložil županji ter občinski upravi, da sproži postopke ugotavljanja odgovornosti zoper osebe odgovorne za ugotovljene nepravilnosti v poročilu o notranji reviziji ter da poroča občinskemu svetu o izvedenih ukrepih.
- Program dela Občinskega sveta Občine Ruše za leto 2020 – občinski svet je gradivo sprejel.

Obravnavana gradiva so dostopna na spletni strani Občine Ruše.

PRORAČUN 2020

Pomembnejši poudarki v proračunu za leto 2020

PRIHODKI 7.276.517 €

ODHODKI 8.093.789 €

Občinski svet Občine Ruše je februarja 2020 na svoji 8. redni seji sprejel Odlok o proračunu za leto 2020. Proračun na prihodkovni strani znaša 7.276.517,49 evrov in predvideva za 2.700.000,00 evrov investicij. Najpomembnejše investicije in drugi transferji so predstavljeni v nadaljevanju.

INVESTICIJSKI PROJEKTI

KOMUNALA

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda.

DOM KULTURE RUŠE

Nujna obnovitvena dela.

UREDITEV TRGA VSTAJE

Pričetek prenove trga.

LOKALNE CESTE

Ulica Ruške čete in ostale.

ŠPORTNA DVORANA

Obnovitvena dela.

MOST ČEZ LOBNICO

Vzdrževalna dela mostu na Glažuti.

ŽARNI ZID

Postavitev žarnega zidu.

ŠPORTNI PARK RUŠE

Investicijska vlaganja v opremo.

SOCIALNI PROGRAMI

POMOČ NA DOMU

Starejšim, invalidom, osebam z dolgotrajnimi okvarami zdravja.

MGC DANica

Delovanje medgeneracijskega centra DANica.

PROSTOFER

Brezplačni prevozi starejših.

E-OSKRBA

SOS gumb

SUBVENCije

VOZOVNICE

Upokoenci in invalidi (brezplačno), študenti in dijaki (subvencija)

ČISTILNE NAPRAVE

Male čistilne naprave.

DARILA OB ROJSTVU

Višja darila ob rojstvu.

OBNOVE FASAD

V delu trškega jedra Ruš.

KLJUČNI PROJEKTI V LETU 2019

Predstavljamo vam nekatere projekte, ki so bili realizirani v letu 2019

ČISTILNA NAPRAVA NA AREHU

Na območju Športnega centra Areh se nahaja turistično območje, ki do nedavnega ni imelo ustreznega urejenega čiščenja odpadnih vod. Obstajal je javni kanalizacijski sistem, ki je bil zaključen s ČN Areh tipa Emsher, vendar ta objekt ni deloval v skladu z normativi, pa tudi lociran je bil v sosednji občini.

Prav zaradi čezmernega obremenjevanja okolja je Inšpektorat RS za okolje in prostor upravljavcu čistilne naprave, podjetju Nigrad d. d. iz Maribora, izdal inšpekcijsko odločbo za prepoved odvajanja komunalne vode iz ČN Areh v okolje, in sicer do uskladitve delovanja ČN s predpisanimi mejnimi vrednostmi. Ker so na kanalizacijsko omrežje, ki se navezuje na ČN, vezani objekti Planinskega društva Ruše, ki normalno obratujejo, je bila Občina Ruše primorana poiskati takojšnjo rešitev za nastalo situacijo. Po analizi številnih možnosti smo se odločili za nabavo in vgradnjo nove

male komunalne čistilne naprave (MKČN), locirane na zemljišču, ki se nahaja v občini Ruše. Vgrajena MKČN je proizvod znanega slovenskega proizvajalca tipskih naprav za čiščenje odpadnih voda, podjetja ROTO Slovenija d. o. o. iz Puconcev. Vsi elementi MKČN so v celoti vkopani v zemljo. Naprava je izdelana iz naravi prijaznega polietilena in je dimenzionirana tako, da lahko prenese predvideno obremenitev z odpadno vodo, ki v tem trenutku predstavlja izpuste iz treh objektov v lasti Planinskega društva Ruše. Po rekonstrukciji Hotela Areh, ki bo predvidoma zaključena v letu 2021, bomo MKČN nadgradili do končne kapacitete 300 PE (2. faza). Konec meseca novembra je bil opravljen uspešen zagon MKČN, sledi 12-mesečno poskusno obratovanje naprave, v sklopu katerega bomo skupaj s ponudnikom MKČN optimizirali delovanje naprave za doseganje predpisanih učinkov čiščenja.

UREJANJE POKOPALIŠČA V RUŠAH ►

Na območju pokopališča je bilo izvedeno tlakovanje na dveh odsekih, in sicer v okolici poslovnega objekta oz. mrliške vežice in v okolici kapelice.

Skupna površina položenega tlaka znaša skoraj 700 m². Za izvedbo del je bilo potrebno izvesti izkop terena, položiti geotekstil, vgraditi tamponski gramozni

material, položiti robnike ter položiti betonske tlakovce. Delo je bilo oteženo zaradi ozkih poti in dostopov in ga je bilo možno izvajati samo z manjšo mehanizacijo ali ročno. Kljub navedenemu so bila dela izvedena v zelo kratkem času.

V naslednji fazi se načrtuje nadaljevanje tlakovanja, in sicer glavne poti od kapelice

do vežice in nadalje glavne poti do severnega parkirišča. Sočasno z izvedbo tlaka se bo urejala tudi diskretna ambientalna osvetlitev pešpoti. Projekt je v višini 5.000 evrov sofinanciral Krajevni odbor Ruše.

AVTOBUSNE NADSTREŠNICE

V letu 2019 smo nadaljevali s poenotenjem videza avtobusnih nadstrešnic v občini.

V sklopu del so tako bile stare, lesene nadstrešnice nadomeščene z novimi, in sicer na lokacijah Bezena na severni in južni strani regionalne ceste ter na

zahodni strani Areške ceste. Na Kolodvorski ulici nadstrešnic do sedaj ni bilo in sta bili postavljeni novi, in sicer ena na severni strani ob gasilskem domu in druga na južni strani ob osnovni šoli.

Na vsaki od navedenih lokacij je bilo potrebno odstraniti staro nadstrešnico

(na lokacijah, kjer je bila postavljena), izdelati temelje, postaviti nosilno jekleno konstrukcijo, namestiti leseno oblogo z notranje in zaščitno kovinsko oblogo z zunanje strani, vključno z obrobami ter s protivetrno bočno stekleno zaščito.

E-OSKRBA

Storitev E-oskrba zagotavlja pomoč na daljavo ter učinkovito podpira bolj samostojno in varno bivanje starejših, invalidov, bolnikov s kroničnimi boleznimi, bolnikov po težjih operativnih posegih in oseb z demenco v njihovem domačem okolju. Storitev E-oskrba 24 ur na

dan omogoča enostaven in hiter klic na pomoč v primeru nenadne slabosti, slabega počutja ali padca ter organizacijo pomoči. Uporabnikom omogoča, da ostajajo bolj aktivni, ob tem pa zagotavlja bolj učinkovito in pravočasno oskrbo. Na razpolago je 50 paketov, od tega je 30 paketov

namenjenih občanom, ki so v slabšem socialnem položaju, kar pomeni, da se bo subvencioniral znesek v celoti v višini 25 EUR, ostalim pa bo občina subvencionirala 10 EUR. Trenutno je vključenih 15 uporabnikov, od tega jih 6 uporablja paket po 10 EUR in 9 po 25 EUR.

PROJEKT "VIS RUŠE"

Priprava strategije je potekala v okviru projekta po metodi »VIS«, za katerega je občina meseca avgusta 2019 sklenila pogodbo.

Dokument se je izdelal v naslednjih korakih: izvedene so bile delavnice z nadpovprečno angažiranimi prebivalci občine, na terenu je bila izvedena anketa z

naključno izbranimi občani, izvedena je bila anketa o prednostih in slabostih naše občine v sosednjih krajih. Na osnovi navedenega je bila pripravljena analiza, nabor možnih aktivnosti in ukrepov za doseganje ciljev, oblikovani pa so bili tudi kazalniki za spremljanje uresničevanja razvojne vizije. Cilj projekta je, da ljudje

usmerjajo politiko in ne obratno. Projekt VIS je bil sprejet 3. februarja 2020, na 8. redni seji občinskega sveta Občine Ruše in predstavlja vizijo razvoja občine, ki so jo organom občine zaupali v izvrševanje prebivalci. Dokument je usmerjen k odličnosti, naravnan je ambiciozno, vendar realno.

◀ OTROŠKI OBČINSKI SVET

V mesecu oktobru je potekala 1. seja Otroškega občinskega sveta. Na seji sta bila izvoljena otroški župan in podžupanja. Na seji so bili otroški občinski svetniki zelo aktivni in so podali številne pobude. Izpostavili so se naslednji predlogi: popravilo in asfaltiranje cest; ureditev pločnikov; več prostorov za VDC Polž, Plesno dimenzijo ter za ostale organizacije in delavnice; več igral na šolskem igrišču tako za mlajše kot starejše otroke in na tistih prostorih, kjer

jih ni; pridobiti učilnico na prostem v šoli in aparat za vodo ali drugo pijačo; popravilo in obnova sten in stropov v Glasbeni šoli Ruše in v ostalih zgradbah v

občini Ruše. Na naslednji seji otroškega občinskega sveta se bo pregledala realizacija predlogov, ki je bila omejena na razpoložljiva proračunska sredstva.

PRVI KILOMETRI PROSTOFERJA

Občina Ruše je z Zavodom zlata mreža v mesecu oktobru preteklega leta pričela z izvajanjem projekta Prostofer, ki na celovit način rešuje problematiko mobilnosti starejših občanov tako, da omogoča lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe, brezplačne prevoze do javnih ustanov, trgovin ipd. Storitev je popolnoma brezplačna. Vožnjo lahko tri dni pred želenim prevozom naročijo na brezplačni telefonski številki 080 10 10 (od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro).

V prvih mesecih je bilo odvoženih že skoraj 1500 km. Zabeležili smo več kot 80 prevozov na različne lokacije, prevoze je koristilo več kot 30 oseb. Največ prevozov je bilo opravljenih v Medgeneracijski center DANica Ruše, sledili so prevozi do ambulante, v laboratorij, v bolnišnico, v protibolečinsko ambulanto ter na srečanje starejših občanov. Do sedaj je bil zabeležen tudi dan s petimi prevozi različnih

uporabnikov. Prejeli smo tudi klice uporabnikov, ki so nad projektom zelo navdušeni. Trenutno je v projekt vključenih 10 prostovoljnih šoferjev, ki se jim iskreno zahvaljujemo za

Če želite postati prostovoljni »šofer«, pokličite **mag. Trudo Vene** na telefonsko številko 02 671 93 37 ali sporočite po e-pošti: truda.vene@ruse.si.

njihovo srčnost in humanost. Novi vozniki se lahko še prijavijo, pogoj sta le veljavno vozniško dovoljenje in volja pomagati sočloveku. Prav tako je poskrbljeno za zavarovanje tako voznika kot tudi sopotnikov.

PROSTOFER
PROSTOVOLJNI ŠOFER

ASFALT NA BEZENI 7-7E▶

Na navedenem odseku ceste je bila v skupni dolžini 143 metrov in širini 3,5 metra položena asfaltna plast. Hkrati je bilo z ureditvijo vozne površine urejeno tudi odvajanje meteornih vod in korekcija cestnega priključka na državno cesto. Financiranje navedene izvedbe je v 60-ih % prevzela občina in v 40-ih % stanovalci sami. Izvedene so

bile tudi priprave za izvedbo javne razsvetljave, in sicer so bili vgrajeni betonski temelji, med njimi je bilo izvedeno kabliranje in nameščeni so bili kandelabri. V tem letu bomo z ureditvijo javne razsvetljave nadaljevali, in sicer s priklopom na napajalno elektro omrežje ter z namestitvijo in priključitvijo svetilk.

OBNOVA VODOVODA V RUŠAH

V mesecu septembru 2018 smo začeli celovito obnovo vodovodnega omrežja na območju Košeninove, Dolinškove ulice ter Ulice Pohorskega bataljona v Rušah. Dela so obsegala ureditev cca. 400 m javnega cevovoda, obnovitev asfaltnih površin javnih cest, vključno z njihovim odvodnjavanjem ter z rekonstrukcijo javne razsvetljave. Celotna

investicija je bila zaradi zahtevnosti projekta opredeljena kot dvoletni projekt z zaključkom v letu 2020. S pogodbenim izvajalcem del, gradbenim podjetjem Heringrad d. o. o. iz Maribora, smo si zastavili cilj, da bi bila glavnina del opravljena že v letu 2019. To nam je v veliki meri tudi uspelo. Do konca novembra smo izvedli vsa planirana dela

na vodovodnem omrežju, uredili odvodnjavanje cest, položili zemeljske vode za javno razsvetljavo ter vgradili nosilni asfaltni sloj v debelini 6 cm. V pomladnih mesecih naslednjega leta, ko bodo to dopuščale vremenske razmere, bo položen še obrabni asfaltni sloj, nameščeni bodo drogovi z LED svetilkami, po končanih delih pa sledi še ureditev humuziranih površin z zatravitvijo.

ASFALT NA LOBNICI

Asfaltna cesta Ruše – Glažuta – Mariborska koča je na posameznih odsekih v zelo slabem stanju, hkrati pa predstavlja najkrajšo cestno povezavo iz Ruš do Areha. Navedeno je razlog, da smo pristopili k njeni sanaciji, in sicer v okviru finančnih možnosti. Lani je bil saniran odsek ceste v dolžini 320

metrov, ki je bil v najslabšem stanju. Dela so obsegala odstranitev dotrajane asfaltne plasti, dodatno nasutje tamponskega gramoznega materiala, izdelavo drenaže na najbolj kritičnem odseku ter položitev nove asfaltne plasti. Odstranjeni dotrajani asfalt je bil začasno

deponiran na bližnji lokaciji, zdrobljen v primerno frakcijo in uporabljen za nasutje bankin.

V naslednjih letih nameravamo nadaljevati s sanacijo še preostalih kritičnih odsekov.

LETNO GLEDALIŠČE RUŠE

Prva obnovitvena dela po neurju leta 2017 so bila izvedena že v letu 2018, v letu 2019 pa smo nadaljevali z obnovo. Obnovljene so bile stopnice, klopi, podporni zidovi in ograje. Dela je v vseh fazah nadziral Zavod za varstvo kulturne dediščine, ki je tudi svetoval pri obnovi.

Na osnovi vloge na Ministrstvo za okolje in prostor so nam bila priznana sredstva za izvedbo obnove, tako da je bil prispevek občine samo v višini plačila DDV-ja, ostale stroške obnove je pokrilo ministrstvo. Pomembno dejstvo v

prejšnjem letu je tudi, da je Občina Ruše postala lastnica parcele, na kateri se nahaja pretežni del Letnega gledališča. Lastništvo zemljišča je bil eden od zahtevanih pogojev za financiranje obnove s strani Ministrstva za okolje in prostor.

◀ VODOVOD V LOGU IN BEZENI

Objekti na naslovih Log 49a in 49c, Bezena 30 in 31 ter Bezena 70 in 70a nimajo urejene javne vodooskrbe in se trenutno napajajo iz nezadostnih in neustreznih lokalnih virov. Z namenom izboljšanja oskrbe s pitno vodo smo zastavili projekt, ki se bo izvajal v več fazah. V letu 2019 smo pričeli z izvedbo prve faze projekta, ki je obsegala izgradnjo vodovodnega odcepa od ceste v Log do večstanovanjskega objekta Log 95, v dolžini približno

80 m, vključno z vgradnjo hidroforne postaje za oskrbo višje ležečih objektov. Zaradi dolgotrajnega urejanja zemljiškoknjižnih zadev smo z deli pričeli šele v mesecu novembru, zato nismo uspeli zaključiti vseh predvidenih aktivnosti. Na pomlad nas tako čaka ponovno asfaltiranje cestnega priključka, poškodovanega zaradi številnih posegov v cestišče. Na novozgrajeni vodovod se lahko uporabniki navežejo z individualnimi

hišnimi priključki. V prvi fazi sta to objekta Log 49a in 49c, ob nadaljnji izgradnji omrežja pa tudi preostali objekti. Na Bezeni, med objektoma Bezena 7C in 7E, smo v mesecu juliju prejšnjega leta uredili krajši odsek vodovoda v dolžini 70 m. Uporabnikom na območju investicije smo s tem projektom bistveno izboljšali zanesljivost vodooskrbe, hkrati pa omogočili asfaltiranje soseske, ki se je izvedlo v nadaljevanju.

DELOVANJE CENTRA DANICA

Poskusno je naš medgeneracijski center DANica Ruše pričel delovati že v času šolskih poletnih počitnic preteklega leta, in sicer meseca julija. Njegov razvoj in obstoj doprinašata k spremembi splošnega dojemanja staranja. Poslanstvo centra je v opolnomočenju vseh generacij, da se opredelijo, kako zadovoljiti potrebe, pričakovanja in želje na področju medgeneracijskega sobivanja v lokalnem okolju.

podobo in je namenjen medgeneracijskemu druženju in sodelovanju. Prostora bo dovolj za vse tiste, ki bi svoje znanje, ideje in dejavnosti želeli deliti z drugimi ali na kakršen koli način prispevati v skupno dobro. Storitve so za uporabnike brezplačne. Program v medgeneracijskem centru DANica Ruše se z različnimi aktivnostmi – ustvarjalnimi delavnicami, pogovornimi uricami, telovadbo – izvaja

med delavniki od 7.00–15.00. Program se ustvarja skupaj z uporabniki. Upoštevajo se njihove ideje, znanja, pobude, saj le tako medgeneracijski center dobiva pravi pomen in s ciljem aktivnega socialnega vključevanja vseh generacij prinaša doprinos naši družbi ter občini Ruše. Vabimo vas, da se v novih prostorih čim večkrat srečamo in v čim večjem številu postanemo del medgeneracijskega druženja.

Na začetku delovanja je center gostoval v prostorih Gimnazije in srednje kemijske šole Ruše. Pričeli smo pripravljati različne delavnice za otroke, s tem pa je bilo poskrbljeno za varstvo otrok, ko so bili starši v službi. Uradna otvoritev medgeneracijskega centra DANica Ruše je bila 5. oktobra 2019. V januarju 2020 pa se je center preselil v občinske prostore na Mariborski cesti 31 v Rušah, v bivše prostore CEZAM-a. Prostor dobiva novo

REVIZIJA ZA LETO 2018

Izvedena je bila redna notranja revizija poslovanja Občine Ruše za leto 2018

V septembru 2019 je bila opravljena redna notranja revizija Občine Ruše za leto 2018, v katero je bilo vključeno tudi delovanje notranjih kontrol Občine Ruše pri izvajanju projektov in javnem naročanju v letih 2015–2018. Področje pregleda:

1. Zaključni račun proračuna za leto 2018

Zanesljivost računovodskih informacij in računovodskih izkazov v zaključnem računu proračuna, zagotavljanje celovitosti poslovnih poročil in ostalih poslovnih zapisov, namenska sredstva proračuna, ravnanje s premoženjem.

2. Stvarno premoženje občine – leto 2018

Občina je imela za nakup kombiniranih vozil v proračunu 2018 zagotovljenih 35.000 EUR, v načrtu pridobivanja premičnega premoženja za leto 2018 pa sredstva le v višini 30.000 EUR. Ker načrtovana sredstva v proračunu niso zadostovala, je župan s sklepom (virmanom) prerazporedil

Ker načrtovana sredstva v proračunu niso zadostovala, je župan s sklepom (virmanom) prerazporedil dodatnih 20.000 EUR za nakup kombiniranih vozil.

dodatnih 20.000 EUR za nakup kombiniranih vozil. Odstopanje med načrtom in realizacijo (54.264 EUR) je 57 %. Za nabavo viličarja pa občina ni imela zagotovljenih sredstev v proračunu 2018, prav tako nabava viličarja ni bila v načrtu pridobivanja premičnega premoženja za leto 2018. Ker sredstva niso bila zagotovljena v proračunu, je župan prerazporedil pravice porabe sprejetega proračuna za 13.300 EUR. Pri tem je župan kršil Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti v 21. členu, ki določa, da Načrt ravnanja s premičnim premoženjem vsebuje načrt pridobivanja premičnega premoženja v posamični vrednosti nad 10.000 EUR. O nabavi viličarja bi moral odločati občinski svet in ne župan.

3. Projekti v obdobju od leta 2015 do 2018

Center urbanih športov:

Ugotovljeno je pomembno odstopanje med noveliranim Dokumentom identifikacije investicijskega projekta (DIIP) in sprejetim Načrtom razvojnih programov (NRP) po 1. rebalansu proračuna za leto 2016. Zaradi vključenosti

potrebnih sredstev v višini 310.000 EUR (DIIP samo 176.956 EUR) lahko ocenimo, da je brez podlage nastala sprememba oziroma dejansko nov projekt, ki vključuje širitev obsega in dodatne nove povečane športne površine CUŠ. O novem projektu za odločanje ni bil ustrezno seznanjen občinski svet. Prvotno načrtovana vrednost od 74.906 EUR je narasla na realiziranih 306.683,95 EUR, kar je 409 % povečanje. Spremembe namena projekta iz investicijsko vzdrževalnih del na javnih športnih površinah, v vzpostavitev kakovostnih športnih površin s spremembo namembnosti, niso imele ustreznih pravnih temeljev.

Ureditev Matavškove gramoznice:

Iz prvotno načrtovanih čiščenj in manjših zemeljskih del za ureditev stare gramoznice ter drobljenja asfalta za potrebe vzdrževanja cest se je projekt v celoti spremenil in razširil na izgradnjo kolesarske infrastrukture. Prvotno načrtovana vrednost od 25.000 EUR je narasla na realiziranih 127.502 EUR, kar je 510 % povečanje. Spremembe namena projekta »čiščenje in manjša zemeljska dela

gramoznice« v »sanacijo deponije in ureditev kolesarskih poligonov« nimajo ustreznih pravnih temeljev v veljavnih dokumentih proračuna.

Ureditev trga v Bistrici ob Dravi:

Prvotna načrtovana vrednost projekta v NRP za 2018–2021 je bila 80.000 EUR, z NRP za obdobje 2019–2022 pa se načrtujejo dodatna sredstva za dokončanje projekta v letu 2019. V letu 2018 so bila porabljena sredstva v višini 75.375,62 EUR, predvideva pa se še poraba dodatnih 75.000 EUR. Tudi pri tem projektu bo končna poraba sredstev precej višja od prvotno načrtovanih, povečanje za 200 %, kar kaže na neustrezno načrtovanje projekta oz. neustrezen pristop k pripravi načrtov razvojnih programov. Za projekt ni bila pripravljena niti osnovna investicijska dokumentacija – enostaven DIIP.

Investicija v pokopališče:

Prvotna načrtovana vrednost projekta je bila 100.000 EUR, v tej višini je bila opredeljena tudi v DIIP za Prenovo poslovnega objekta v Rušah. Po drugem

rebalansu proračuna za leto 2018 se je vrednost v NRP povečala na 160.000 EUR, porabljenih je bilo 123.533,36 EUR, nadalje pa še NRP v proračunu za leto 2019 predvideva dodatnih 48.000 EUR sredstev, ki se nanašajo predvsem na plačila že prevzetih obveznosti v letu 2018. Za projekt ni bila opravljena novelacija DIIP, ni bila izdelana nova investicijska dokumentacija (DIIP), čeprav je za projekte, katerih vrednost se spremeni za več kot 20 %, skladno z UEM, potrebna sprememba investicijske dokumentacije. Tudi na tem projektu prihaja do odstopanj med načrtovanimi in kasneje na projektu realiziranimi porabljenimi sredstvi. Prikazano je povečanje vrednosti projekta iz 100.000 na 171.000 po odloku o proračunu za leto 2019, kar je povečanje prvotne vrednosti za 71 %.

UGOTOVITVE REVIZIJE

Poročilo o redni notranji reviziji končno ugotavlja, da so notranje kontrole zagotavljanja skladnosti in zakonitosti poslovanja ter poročanja vzpostavljene.

Ustreznost delovanja notranjih kontrol ni zadovoljivo vzpostavljena za področje načrtovanja projektov z vključitvijo v NRP, pri vodenju javnih naročil zaradi drobljenja gradbenih del, pri vodenju projektov ob realizaciji in nadzoru nad realizacijo izvedbe.

Delovanje notranjih kontrol je prisotno na področju evidentiranja in vodenja poslovnih knjig, izkazov in poročil za izvrševanje proračuna. S Poročilom o redni notranji reviziji Občine Ruše za leto 2018 se je seznanil Občinski svet Občine Ruše na svoji 8. redi seji.

Obravnavano gradivo je dostopno na spletni strani Občine Ruše.

REVIZIJA CEZAM

Uvedba postopka razrešitve direktorja CEZAM-a

Občina Ruše je na podlagi ugotovitev, ki jih je podala notranja revizija poslovanja Centra za mlade Ruše (CEZAM), ter na podlagi zahtev Občinskega sveta Občine Ruše, pričela s postopkom za razrešitev direktorja CEZAM-a, g. Tomija Prosnika. Razloge za razrešitev podajajo predvsem naslednje ugotovitve revizijskega poročila:

- Pomembna odstopanja se opaža na področju izkazovanja resnične in poštene slike zavoda: po pregledu računovodskih izkazov zavoda obstaja velika verjetnost, da je finančno oziroma premoženjsko stanje zavoda prikazano napačno (previsoko izkazano premoženje – napaka v višini najmanj 44.100,00 EUR).
- Na področju športa so se v zavodu organizirali poslovni dogodki, za katere ni bilo jasne določitve vira financiranja. Takšna praksa je v javnem zavodu nezakonita in je povzročila večjo finančno izgubo.
- Direktor v obdobju 2017 in 2018 ni opravil vseh aktivnosti za uravnoteženje prihodkov in odhodkov, kar je v javnem zavodu osnovni princip delovanja.
- Vodstvo zavoda je kljub finančni izgubi, brez mnenja ustanovitelja, v letih 2017 in 2018 večkrat (nazadnje decembra 2018) spremenilo sistemizacijo, direktor pa podpisal anekse k več pogodbam o zaposlitvi brez ustrezne

zakonske podlage ali pooblastila ter brez zagotovljenih virov za povišana izplačila plač. Kot posledica samo zadnje spremembe konec leta 2018 je bilo v obdobju november 2018–maj 2019 izplačanih za 31.284,74 EUR (bruto znesek) plač več, kot bi jih bilo brez teh sprememb. V dveh letih to pomeni za več kot 100.000,00 EUR dodatnih obremenitev iz naslova višjih plač.

- Pri pregledu poslovanja so bile ugotovljene slabosti v delovanju notranjih kontrol na večih področjih.

Revizijsko poročilo ugotavlja, da poslovanje zavoda v letih 2016 do 2018 v določenih delih ni bilo skladno z načeli zakonitosti, preglednosti in gospodarnosti ter da na določenih področjih niso bile vzpostavljene in delujoče ustrezne notranje kontrole, ki bi zagotavljale, da je poslovanje CEZAM-a pregledno, pravilno in skladno z zakonodajo. V poročilu je izpostavljeno tudi, da na nivoju vodstva ne obstaja znanje o določenih osnovnih principih delovanja javnih zavodov. To se odraža tudi v Poslovnem in računovodskem poročilu za leto 2018, kjer je razvidno, da je javni zavod ustvaril v letu 2018 primanjkljaj v višini 36.808,14 EUR, od tega je na področju Športnega parka Ruše v letu 2018 ustvaril 37.621,77 EUR primanjkljaja (v letu 2017 je na področju Športnega parka Ruše primanjkljaj znašal 33.172,93 EUR).

Program sanacije finančne izgube iz preteklih let, ki ga je pripravil direktor zavoda Tomi Prosnik, tudi ni prepričal svetnikov Občinskega sveta Občine Ruše, ki so njegov program sanacije zavrnili ter od županje zahtevali, da ukrepa tako glede ugotovitev revizijskega poročila kakor tudi glede priprave sanacijskih ukrepov. Na podlagi ugotovitev iz revizije in podatkov iz poslovnega in računovodskega poročila za leti 2017 in 2018 so podani razlogi za razrešitev direktorja pred potekom mandata iz prvega odstavka 26. člena Statuta Javnega zavoda Center za mlade Ruše.

Občina Ruše je, kot ustanoviteljica CEZAM-a, direktorja o navedenem seznanila in pričela s postopki za njegovo razrešitev. Ugotovitve revizije narekujejo tako kadrovske kot strukturne in organizacijske spremembe delovanja CEZAM-a. Kot ustanovitelj ne moremo dopuščati nezakonitega in negospodarnega poslovanja ter prevzemati finančnih bremen zaradi takšnega vodenja CEZAM-a. Tega ne more dopustiti, tako zaradi zaposlenih v CEZAM-u kot tudi občank in občanov občine Ruše, ki so uporabniki njihovih storitev.

Povzetek revizijskega poročila je objavljen na spleti strani Občine Ruše.

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA **MARIBOR**

S 1. januarjem 2020 je začela delovati nova Skupna občinska uprava Maribor – SOU Maribor, ki jo je z odlokom ustanovilo 18 občin

Njene ustanoviteljice so ob Mestni občini Maribor še občine Benedikt, Cerkevjak, Duplek, Hoče-Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Miklavž na Dravskem polju, Pesnica, Rače-Fram, Selnica ob Dravi, Starše, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Šentilj in **Ruše**.

Glavni razlog za ustanovitev SOU Maribor je v spremembi 26. člena Zakona o financiranju občin (ZFO-1), ki prinaša novosti glede področij skupnega opravljanja nalog občinske uprave in načina njihovega

financiranja iz državnega proračuna.

Znotraj SOU Maribor se bodo naloge po novem opravljale v okviru notranjih organizacijskih enot (NOE). Tri omenjene naloge, ki so se že opravljale do sedaj, bodo v novi skupni upravi v letu 2020 začele delovati pod nekoliko spremenjenimi nazivi, in sicer bodo to NOE:

- Medobčinsko redarstvo,
- Medobčinska inšpekcija in
- Skupna služba varstva okolja (SSVO).

Vse občane Ruš vabimo na uradne ure Skupne službe

varstva okolja SOU Maribor, ki bodo od februarja 2020 naprej potekale vsako tretjo sredo v mesecu, med 15. in 17. uro v sejni sobi Režijskega obrata Občine Ruše, na Mariborski cesti 3 v Rušah.

V kolikor imate s področja varstva okolja kakršno koli vprašanje, ga lahko preko elektronske pošte ali telefona posredujete Barbari Ferlic v Občinski upravi Občine Ruše (barbara.ferlic@ruse.si, 02 669 06 43), na SSVO pa bomo pripravili ustrezen odgovor ali vas povabili na razgovor v času uradnih ur.

PARTNERSTVO ZA POHORJE

Občina Ruše je ena izmed 22. ustanovnih partnerjev partnerstva za Pohorje, s ciljem ustvariti zeleno in evropsko prepoznavno destinacijo

Na Rogli, natančneje na razglednem stolpu Pot med krošnjami Pohorje, je 12. decembra 2019 vseh 28 partnerjev Partnerstva za Pohorje podpisalo slavnostno plaketo, s katero se zavezuje, da »bomo združeni v Partnerstvo za Pohorje začeli usklajevati cilje in projekte ter ustvarjati zeleno destinacijo z evropsko uveljavljeno tržno znamko«. Prav tako se bomo trudili ohraniti naravne in kulturne danosti ter spodbuditi skladen gospodarski in turistični razvoj s poudarkom na trajnostni rabi naravnih virov. Mariborska razvojna agencija je prevzela vlogo koordinatorja partnerstva. Skupaj s partnerji smo si zastavili nekaj začetnih

projektih aktivnosti. O ključnem namenu partnerstva in projektih aktivnosti direktor Mariborske razvojne agencije (MRA), Uroš Rozman: »Člani, povezani v Partnerstvo za Pohorje, bomo lahko začeli usklajevati cilje in vsebine, izvajati projekte ter tako ustvarili zeleno destinacijo z evropsko uveljavljeno tržno znamko. S sodelovanjem tudi drugih deležnikov na nacionalnem nivoju pa bomo lahko izboljšali ter pospešili razvoj potrebne infrastrukture, ki bo Pohorje kot zeleno destinacijo približal drugim podobnim destinacijam v razviti Evropi. MRA bi skupaj s partnerji v prvi fazi pripravila strategijo, v kateri bi določili, kakšne

so potrebe občine in ostalih deležnikov na Pohorju. Pri tem bi za izhodišče uporabili že narejene strategije in študije za območje Pohorja. Končen dokument bo vseboval potrebne finančne vire za realizacijo projektov ter bo osnova za izvedbo aktivnosti v nadaljevanju. Verjamemo, da bomo z dokumentom, ki ga bodo podprli vsi člani Partnerstva, močnejši tudi pri pridobivanju sredstev iz strani ministrstev in evropskih razpisov. Med ključne aktivnosti za infrastrukturni razvoj Pohorja lahko omenimo razvoj cestne, kolesarske, pohodniške, žičniške in komunalne infrastrukture. Na področju promocije

Partnerstvo za Pohorje, ki povezuje 22 občin, tri podjetja in šest zavodov in agencij, lahko odločilno pripomore tudi k sprejetju Zakona o Pohorju.

si želimo povezovanja turističnih produktov in ponudnikov, oblikovati turistično znamko Pohorja ter pričeti s skupnim trženjem, oglaševanjem in promocijo. Želja je, da bi dolgoročno vzpostavili enotno upravljanje Pohorja kot turistično-naravnega parka.

Občina Ruše je del t. i. Pohorskega Podravja v severovzhodnem delu Slovenije in iz tega razloga tudi ena izmed 22 ustanovnih partnerjev. O pričakovanih občine v okviru Partnerstva smo vprašali županjo, gospo Urško Repolusk: »Občina Ruše potrebuje infrastrukturni razvoj »Ruškega Pohorja« z razvojem cestne, žičniške, kolesarske, pohodniške, komunalne in turistične infrastrukture. Želimo si, da bi bilo »Ruško Pohorje« izpostavljeno kot zelena in zdravju prijazna turistična destinacija, kar lahko naredimo s povezavo Pohorja in Drave kot turističnega produkta.« »V okviru aktivnosti Partnerstva bo Občina Ruše

seveda enakovreden člen pri oblikovanju vizije oz. strategije razvoja Pohorja kot destinacije, prav tako pa predvsem pri zagotavljanju finančnih sredstev za razvoj Pohorja kot destinacije sogovornik z državo,« še dodaja. Vabimo Vas, da nas spremljate na spletni in FB strani MRA kjer bomo redno poročali o aktivnostih Partnerstva. V rubriki »Ponosni na Pohorje« bomo vsak teden k razmišljanju o Pohorju povabili vse, ki nam ga bodo skozi svoj pogled in razmišljanje še bolj približali.

Zavedamo se, da ste zelo pomembni vsi, ki s Pohorjem dihate dnevno. Zato Vas vabimo, da z nami delite svoje želje, pričakovanja, pa tudi skrbi in strahove. Iskreno se veselimo sodelovanja z vsemi, ki si želite skupaj z nami pisati uspešno zgodbo o Pohorju. Več informacij:

Zapisala & Foto: [Kladvija Gornik](#), koordinatorica Partnerstva za Pohorje
Kontakt: kladvija.gornik@mra.si

ZDRUŽENI ZA POHORJE

V Partnerstvo za Pohorje je vključenih 19 občin: Dravograd, Hoče-Slivnica, Lovrenc na Pohorju, Maribor, Mislinja, Muta, Oplotnica, Podvelka, Rače-Fram, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, **Ruše**, Selnica ob Dravi, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Vitanje, Vuzenica in Zreče), 3 ključni nosilci turistične ponudbe (Unitur, Marprom in Vabo) ter 6 ostalih članov (MRA, RRA Koroška, Razvojna agencija Savinjske regije, RIC Slovenska Bistrica, LTO Rogla – Zreče, GIZ in Zavod za turizem Maribor – Pohorje).

INVESTICIJA V VODNJAK

Priprava tehnične dokumentacije za vodnjak v Selniški Dobravi za oskrbo občanov Ruš in Selnice ob Dravi

Obstoječi vodnjak GV-1 v Selniški Dobravi, ki je najpomembnejši vir pitne vode za občino Ruše in Selnico ob Dravi, obratuje na robu svojih zmogljivosti.

V kolikor bi prišlo do njegovega izpada, Mariborski vodovod za uporabnike ne bi mogel zagotoviti zadostnih količin pitne vode, zato je bilo nujno potrebno pristopiti k izvedbi aktivnosti za ureditev novega vodnjaka.

Predlog stroke je, da se tudi novo črpališče uredi na območju Selniške Dobreve, za katero so bile opravljene vse potrebne raziskave, ki so potrdile možnost izvedbe

štirih vodnjakov skupne izdatnosti do 200 L/s.

Prav tako je bila za to območje že sprejeta Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Selniška dobrava (Uradni list RS, št. 72/06, 32/11, 22/13 in 79/15). Prvotno je bila celotna investicija zasnovana kot regijski projekt, v katerem bi sodelovale vse občine, ki jih oskrbuje Mariborski vodovod.

Do realizacije tega projekta žal ni prišlo, zato sta bili občini Ruše in Selnica ob Dravi primorani, da sami poiščeta rešitev za dolgoročno stabilno vodooskrbo. Investicija

predvideva ureditev enega kopanega vodnjaka s kapaciteto 50 L/s, z vso potrebno infrastrukturo in navezavami. Predstavniki Mariborskega vodovoda so investicijsko vrednost projekta ocenili na cca. 200.000 evrov, pri čemer bi se strošek med občinama porazdelil v razmerju: Občina Ruše (65,5 %) – Občina Selnica ob Dravi (34,5 %). Trenutno so v proračunu zagotovljena sredstva za pripravo tehnične dokumentacije za nov vodnjak, sama izvedba investicije pa bo v proračun umeščena takoj, ko bo znana dokončna finančna konstrukcija projekta.

Vodnjak GV-1, ki je vir pitne vode za občino Ruše in Selnico ob Dravi deluje na robu svojih zmogljivosti. Zato je pomembno že zdaj zagotoviti avtonomni vir pitne vode.

PLOVNOST NA **DRAVI**

Splavarjenje kot turistični produkt

Mestna občina Maribor, Občina Ruše in Občina Selnica ob Dravi so na Ministrstvo za okolje in prostor podale pobudo za določitev plovbe s plovili na motorni pogon na reki Dravi že leta 2007, vendar vse do danes postopek sprejemanja Uredbe Vlade Republike Slovenije o plovbi po reki Dravi ni rešen iz zaključen.

Predvidena dolžina plovbnega območja na odseku reke Drave je 12,8 km. Plovno območje je razdeljeno na dve coni. Cona A se prične 250 m pod Falsko pečino in konča pri domu Ribiške družine Ruše, cona B se prične pri domu Ribiške družine in konča 500 m pred hidroelektrarno Mariborski otok. Občine si prizadevamo oživiti celotno področje našega dela reke Drave, ponuditi urejeno

okolje in dodatne aktivnosti vsem uporabnikom, vse s ciljem odkrivanja lepote rečne struge in doživetij v naravnem okolju.

Kljub velikim naporom občin je pristojno ministrstvo šele v letu 2018 pripravilo osnutek Uredbe, na katero so se občine odzvale s pripombami, prav tako tudi ostali deležniki (KS Bresternica Gaj, Veslaški klub DEM, Brodarsko društvo Sidro in Drava center). Ker so interesi in pripombe na osnutek Uredbe ključnih deležnikov nasprotujoči, poteka usklajevanje, da bomo s postopkom popravka Uredbe lahko nadaljevali. Na zadnjem sestanku, v mesecu novembru 2019, se je oblikovala delovna skupina. Vse pripombe, ki so bile podane na sestanku,

so bile posredovane v presojo na ministrstvo. Naša utemeljena pričakovanja so, da se Uredba sprejme v začetku leta 2020. Šele po objavi Uredbe bodo občine lahko pristopile k pripravi splošnega akta o plovbnosti, ki bo določil natančnejši plovni režim na reki Dravi.

Nesporno je, da imamo pred sabo izjemno naravno infrastrukturo, ob kateri živimo in znamo živeti že vrsto let. Na drugi strani pa je dejstvo, da ostaja potencial reke Drave premalo ali pa v veliki meri neizkoriščen.

SPLAV **RU-01**

Občina Ruše je v sodelovanju s TD Maribor v letu 2018 zgradila splav na vesla z dvema pomožnima čolnoma z izvenkrmnima bencinskima motorjema.

Sprejme lahko 60 oseb, s šestčlansko posadko za plovbo (vodjo splava in pet flosarjev). Splav z imenom Lobik je vpisan v vpisnik čolnov Uprave enote Ruše in nosi oznako RU-01. Splavarjenje po reki Dravi bo zagotovo eno izmed doživetij, ki bo pomenilo tudi dodaten veter v jadra za razvoj turizma v naši občini. Najprej pa se mora na državnem nivoju sprejeti uredba ter na podlagi te splošni akt o plovbnosti.

TRG V BISTRICI OB DRAVI

Otvoritev novega trga, trgovine Jager in vrnitev bankomata v **Bistrico ob Dravi**

Leta 2014 smo se krajanje Bistrice ob Dravi združili v želji po ureditvi osrednjega prostora, krajevnega jedra.

Občina Ruše je že leta 2015 postavila novo igrišče za nogomet na umetni travi ter otroško igrišče. Novo trško površino pa je nameravala postaviti do konca političnega mandata 2014–2018.

Nato je kraj začel izgubljati osnovne funkcije. Grozilo je zaprtje knjižnice, a krajanje smo uspeli to preprečiti. Leta 2017 je svoja vrata zaprla trgovina, januarja 2018 je pošta Slovenije zaprla bistriško poslovalnico, marca lani pa je Nova KBM umaknila še bankomat.

Nato pa le pot navzgor. Prostore trgovine je odkupilo družinsko podjetje Jagros d. o. o. (Trgovine Jager). Občina Ruše se je dogovorila za ponovno vgradnjo in vzpostavitev bankomata na stari lokaciji. V to smo vložili veliko truda in časa. Začelo se je s peticijo. Na spletu, v gostinskih lokalih, mesariji v Bistrici ter občinskih prostorih smo zbrali 540

podpisov. Potrebno je bilo veliko vztrajnosti, usklajevanj in pogajanj. Na koncu smo se dogovorili in banka je zagotovila bankomat, Jagros d. o. o. prevzel stroške vzpostavitve bankomata, Občina Ruše pa stroške vzdrževanja (do 2.000 € na leto).

Sočasno so se zaključila dela na trgu. Uradna otvoritev trgovine, bifeja in trga je bila 13. decembra 2019 ob 10.00. Zbralo se je veliko ljudi, ki jih je nagovorila županja Urška Repolusk. V kratkem programu so sodelovali Vrtec Bistrica ob Dravi, OŠ Janka Glazerja Ruše in KUD Svoboda Bistrica ob Dravi (FS Korenine). Bistrica ob Dravi ponovno dobiva staro podobo, krajanje pa dodaten razlog za nasmeh, kvalitetnejše življenje in potrditev starega sporočila: V slogi je moč.

Zapisal: **Jernej Ajd**,
podžupan Občine Ruše

Ob vaši podpori, smo z vztrajnostjo našemu kraju vrnili nov utrip in normalizirali življenje za vse generacije.

40. KRAJEVNI PRAZNIK **SMOLNIKA**

Krajani na Smolniku že 40 let praznujejo svoj krajevni praznik

Datum praznovanja je bil izbran iz naše bogate zgodovine. Ko so pred 40 leti izbirali primeren dogodek za praznovanje krajevnega praznika, ni bilo lahko iz kopice pomembnih dogodkov našega revolucionarnega Smolnika izbrati najbolj pomembnega. Vendar je na koncu prevladalo prepričanje, da je prav ustanovitev Ruške čete konec leta 1941 na okupiranem delu slovenske zemlje prelomni dogodek v našem boju proti okupatorju. Z ustanovitvijo čete se je namreč konkretiziral ves tedanji odpor proti tujcem na slovenski zemlji. Lansko leto smo še posebej bogato

obeležili praznovanje našega praznika. Člani KO Smolnik, v sestavi Cveto Ketiš, Helga Šauperl, Jožica Sušec, Bojan Mavrič, Ljuba Kočnik Jug, Tomaž Jurše in Lilijana Jug, so skupaj z domačimi društvi pripravili kar nekaj prireditev v okviru praznika. V soboto, 14. decembra 2019, so dopoldne članice sekcije »Čebelice« družva KUD Franjo Sornik Smolnik skupaj z otroki izdelovale okraske za novoletno jelko, ki so jo potem skupaj okrasili in pripravili za prihod dedka Mraza. Ob 18. uri istega dne pa je bila v Gasilskem domu na Smolniku osrednja prireditev v čast krajevnemu prazniku in po nekaj letih

je bila dvorana gasilskega doma na Smolniku zopet polna. Osrednji govornik na proslavi je bil gospod Franc Fašnik, prvi predsednik takratne krajevnega skupnosti Smolnik-Fala, ki je nastala z delitvijo velike ruške krajevnega skupnosti. Z manjšo krajevno skupnostjo so krajevno samoupravo približali krajanom in jim omogočili soustvarjanje lokalnega okolja. Gospod Franc Fašnik, ki je prisotnim predstavil delo in delovanje takratne krajevnega skupnosti in kasnejše krajevnih odborov, je poudaril predvsem to, da se s skupnimi močmi in naporom da v kraju narediti marsikaj za to,

da je naše življenje še bolj kvalitetno in da je v takšnem duhu potrebno delati tudi v prihodnje. Po prijetnem kulturnem programu je sledilo druženje krajanov. V ponedeljek, 16. decembra 2019, so se v kletnih prostorih Doma krajanov Smolnik z razstavo predstavili člani Društva upokoencev Smolnik. Kletni prostor je namreč saniran in s pomočjo članov KO Smolnik, KUD Franjo Sornik Smolnik in prostovoljnega dela krajana Borisa Juga sveže prepleskan. V torek, 17. decembra 2019, so krajani lahko uživali v ogledu gledališke komedije »Moža je zatajila« v izvedbi mladinske dramske sekcije KUD Pavza pod vodstvom Polonce Perkuš. Smejalne mišice krajanov so bile zelo dobro izkoriščene in zahvala KUD Pavza, da nas je obdarila za naš praznik s to predstavo. V sredo, 18. decembra 2019, je dramska sekcija KUD Franjo Sornik Smolnik v kletnih prostorih Doma krajanov Smolnik pripravila bralni maraton, ki vzpodbuja krajanke k branju in izmenjavi knjižnih vsebin. V četrtek, 19. decembra 2019, se je v Domu krajanov Smolnik odvijalo prvo tekmovanje v igranju taroka in z velikim

veseljem smo pričakali 16 tekmovalcev iz treh občin in celo žensko predstavnico. Tekmovanje je potekalo pod budnim očesom sodnika g. Josipa Ajda in pobudnika organiziranja tekmovanja Anastazija Muzloviča. Vsi tekmovalci so prejeli darila in sklenili smo, da postane tovrstno tekmovanje v času krajevnega praznika tradicionalno. V petek, 20. decembra 2019, je otroke za Domom krajanov Smolnik ob spremljavi otroških pesmicah obiskal dedek Mraz, ki je prisotne otroke tudi obdaril. V soboto, 21. decembra 2019, se je praznovanje krajevnega praznika zaključilo s

tradicionalnim pohodom po poteh Ruške čete. Kljub slabemu vremenu se je pohoda, ki ga je vodil Tomaž Jurše, udeležilo več kot deset pohodnikov. Zgodovinske razlage ob obeležjih je podajal tovariš Jože Gašparič. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem posameznikom in društvom, ki so sodelovali s prireditvami in na osrednji prireditvi in jih vabimo k sodelovanju tudi v prihodnje, zahvala tudi Društvu kmečkih žena Ruše, ki je poskrbelo za to, da je bilo na prireditvah zmeraj sveže pecivo in prigrizki. Želimo si, da tudi v prihodnje krajani aktivno sodelujejo v praznovanju krajevnega praznika, ki ga imamo in da prenašajo to pripadnost in ozaveščenost pomena praznika tudi na mlajše generacije. Člani našega odbora se bomo vsekakor potrudili, da vam popestrimo praznovanje našega praznika.

Zapisala: [Lilijana Jug](#),
predsednica KO Smolnik
Foto: [Jožef Bačun](#) in [Lilijana Jug](#)

100 LET ŠPORTNEGA DRUŠTVA RUŠE

Športno društvo Ruše praznuje visok jubilej, 100. obletnico delovanja.

V nekaj besedah strniti sto let delovanja in življenja Športnega društva Ruše (ŠDR), prvega organiziranega nosilca razvoja športa v Občini Ruše, je priznanje, radost in tudi odgovornost. Odgovornost do športa in do ljudi, ki so z delom vztrajali in verjeli v smisel in poslanstvo razvoja športa. ŠDR je skupnost posameznikov, mnogi bodo v času jubilejev in obletnic žal ostali anonimni.

Ob častitljivi stoletnici se spominjamo, poklanjamo in proslavljamo vse, ki so od prelomnega leta 1919 pa do danes vztrajali, gradili,

soustvarjali in verjeli v razvoj društva, športa v Rušah. Ob telovadbi je Sokolsko društvo gojilo tudi prosvetno in narodno-buditeljsko delo. Iz stoletne zgodovine je razvidno, da je bilo zmeraj široko odprtih vrat, z novimi vsebinami, hkrati pa spoštljivo do tradicije. Kljub prenekaterim težkim trenutkom, se je vedno lahko zaneslo na svoje člane in funkcionarje. Zato tudi poklon vsem strokovnim sodelavcem.

Zgodovina društva je v marsičem neposredni odsev socialne in politične ter splošne kulture Ruš oziroma

Slovenije. Društvo je vse od izgradnje sokolskega doma samo upravljalo svoje objekte – kulturni dom, telovadnico, dvorano, stadion, smučišče, zunanja igrišča – večinoma s prostovoljnim delom članov. In tako še danes skrbi za športno dvorano. Zato se velja še enkrat zahvaliti za 100 let dela in sodelovanja vsem, ki so kakor koli pomagali pri razvoju društva.

Sto let delovanja Športnega društva Ruše smo s sodelavci in športniki ubesedili tudi v zborniku, ki je izšel prav te dni. Zgodovina je torej natisnjena in ostaja

generacijam, ki prihajajo. A praznik si zasluži še dodatno pozornost gibljivih slik. V zanimiv zapis Televizije Maribor jih je zlepil novinar Drago Soršak.

Posebno pozornost vseh si zasluži najstarejša članica, le dve leti mlajša od društva in dolga leta izjemno dejavna v njem, gospa Danica Eigner. Podelitev najuspešnejšima športnicama Športnega društva:

- Neli Štruc, študentki pravne fakultete, za dosežene rezultate tekmovanj v gimnastici, v mednarodni in nacionalni konkurenci, lanskoletni članski državni prvakinji v mnogoboju in na dveh posameznih orodjih, večkratni Športnici leta Občine Ruše in najboljši tekmovalki Gimnastične zveze Slovenije v letu 2012.
- Mateji Breznik, mojstrski pas 5 dan, najuspešnejši tekmovalki ŠDR, večkratni državni prvakinji, večkratni Športnici leta Občine Ruše, nosilki medalj na evropskih in svetovnih tekmovanjih in svetovni prvakinji v letu 2019.

Ob stoti obletnici se društvo zahvaljuje za dolgoletno prostovoljno delo v društvu naslednjim članom

Športnega društva Ruše: dr. Petru Glaviču, Hubertu Ketišu, Ivanu Čeriču, Dragu Plohlju, Roziki Caf, Bogomili Frumen, Jožetu Knezu, Riki Robar in Severinu Kodriču.

Zapisal: **Peter Frumen**, predsednik društva

Športno društvo Ruše je bilo ustanovljeno daljnega leta 1919 in je pred 7 leti praznovalo svojo 90 letnico obstoja. Predhodnik društva je bil odsek mariborskega Sokola, ki je leta 1913 deloval v Selnici ob Dravi.

RUŠE BRANJU PRIJAZNA OBČINA

Občina Ruše je prejela naziv "Branju prijazna občina"

V Medvodah je decembra 2019 potekala že tretja podelitev priznanj »Branju prijazna občina«. Med prejemniki je bila tudi občina Ruše. Priznanje podelujeta Združenje splošnih knjižnic in Skupnost občin Slovenije.

S temi priznanji se želi poudariti skrb in aktiven prispevek občin k izboljšanju bralne pismenosti, spodbujanju branja in razvoju bralne kulture v lokalni skupnosti. Na razpis so se lahko prijavile občine, ki so izkazovale celosten pristop k obravnavanju bralne kulture s finančno podporo ter tudi s podporo

lokalnih oblasti pri aktivnostih, ki se izkazujejo kot promocija bralne kulture.

Pri analizi stanja podpore projektom bralne kulture v občini Ruše se je ugotovilo, da se s tem ukvarja osem društev ali organizacij. Izvedenih je bilo 12 projektov s približno 1000 udeleženci. Bralna kultura se podpira z zagotavljanjem knjižnične dejavnosti v občini tako s finančne strani kot tudi s sodobnimi prostori za izvajanje te dejavnosti. Prostorsko in finančno zagotavlja delovanje tudi raznim društvom in

organizacijam pri njihovih dejavnostih in pri izvajanju različnih projektov.

Omenili bi le nekaj projektov, ki pripomorejo k dvigu bralne kulture v občini. Projekti se izvajajo na občinski in medobčinski ravni; društvo LIRA izdaja knjig, KUD Franjo Sornik izdaja glasila Obudimo besede, izvajanje bralne značke Primorci beremo v navezi s knjižnico Izola, izvedba literarnih večerov in še kup drugih dejavnosti. V nacionalni projekt spada bralna značka v osnovni šoli ter v vrtcu Ruše in

Bistrica ob Dravi. V širšem okolju je zelo razpoznaven mednarodni projekt Festival Glazerjevih dnevov. Ta projekt povezuje ustanove in društva v občini in v okolici. Je mednarodno srečanje literatov, ki sodelujejo s prevodi del Janka Glazerja, katerega vrhunec dosežemo z branjem prevedenih in avtorskih del. Na festival se vsako leto povabi katerega od vrhunskih literatov, kot na primer Prešernovega nagajenca Borisa A. Novaka (2018) ali pesnika Jureta Jakoba, prejemnika nagrade Prešernovega sklada 2019. Veljavnost tega priznanja je tri leta in če ga hočemo

obdržati oziroma podaljšati, moramo vse dosedanje aktivnosti vzdrževati in še dodati kakšne nove, s čimer bomo dokazali, da resnično delujemo kot Branju prijazna občina.

Zapisal: [Stanko Krainer](#)

Foto: [Luka Dakskobler](#)

Na razpis so se lahko prijavile občine, ki so izkazovale celosten pristop k obravnavanju bralne kulture....

RUŠKI UMETNIKI NA 35. KNJIŽNEM SEJMU

Glazerjeva domačija na 35. Slovenskem knjižnem sejmu

Na 35. Slovenskem knjižnem sejmu v Cankarjevem domu so se tokrat predstavili tudi Rušani. V paviljonu založbe LITERA smo med 26. novembrom in 1. decembrom 2019 lahko

»ujeli« pravkar izšlo slikanico AGICA, MALA ČAROVNICA avtorice Mojce Andrej in ilustratorke Darke Erdelji. Na istem mestu smo lahko našli tudi sveži glasbeni album LEVI IN DESNI

BREG, uglasbenih pesnic in pesnikov levo in desno od Drave, avtorja Petra Andreja in njegovo knjigo pesmi SKOZ ZVOČNI ZID. Sodelovanje na sejmu je pomembno tudi zaradi uspešnega nadaljevanja sodelovanja/koprodukcije založništva Glazerjeve domačije z uveljavljenimi – založbo Litera in Klubom KU KU, ob sodelovanju Občine Ruše.

Zapisala & Foto: [Sonya Frank](#)

KRAJEVNI PRAZNIK V RUŠAH

Tudi letos smo v Domu kulture Ruše obeležili spomin na padec I. Pohorskega bataljona

Občina Ruše, Krajevni odbor Ruše v sodelovanju z Združenjem borcev za vrednote NOB Ruše in Območnim združenjem zveze slovenskih častnikov so, v spomin na padec I. Pohorskega bataljona 8. januarja 1943, 7. januarja 2020 organizirali proslavo ob krajevnem prazniku.

Nastopali so Vokalna skupina Florentine, Otroška folklorna skupina OŠ Janka Glazerja Ruše, recitator iz VDC POLŽ Luka Šulc, učenci in učenke 5. razreda OŠ Janka Glazerja z recitacijo in izraznim plesom, kantavtor

Peter Andrej in recitator Gašper Klančnik.

Predsednik ZB za vrednote NOB Ruše tovariš Jože Gašparič je za dobro večletno sodelovanje v imenu ZB za vrednote NOB Slovenije podelil srebrno priznanje OŠ Janka Glazerja Ruše, ki jo je sprejel ravnatelj Ladislav Pepelnik.

Zbrane je s pozdravnim govorom nagovorila županja Urška Repolusk. Slavnostni govornik je bil podžupan Jernej Ajd, ki je v svojem govoru poudaril pomen zgodovinskih dejstev.

»Spoštovani,

vsako leto po božično-novoletnih praznikih se najprej združimo v mrazu in objemu pohorskih smrek pri Treh žeblih na Osankarici. Tudi letos ni nič drugače. Tam pomembni politični in drugi funkcionarji ter mi, »mali ljudje«, napolnimo pohorski gozd s spoštljivim poklonom. Skupaj stojimo na tleh, ki so bila nekoč prepojena s krvjo borcev in junakov tedanjega časa. Danes predstavljajo simboličen, sveti prostor borcem in junakom današnjega

časa. Veter, ki veje med mogočnimi smrekami, vsem poje isto pesem. Pesem o požrtvovalnosti, tovarištvu, borbenosti, solidarnosti, junaštvu, svobodi, ljubezni in življenju. Ko odhajamo s svete zemlje pri Treh žeblih, spoštljivo in ponosno, nas spremljata melodija in sporočilo te pesmi, zarežeta se v našo dušo in srce ter odmevata za vedno.

Čeprav smo zgovorni naravni prostor pohorske zemlje, mogočnih smrek in njihovih korenin zamenjali za udoben prostor Doma kulture Ruše, v dvorani čutim istih veter. Veje iz naših čistih src, svobodnih misli in jasnih pogledov. Ponovno smo zbrani, mi, z globokim spoštovanjem. Na proslavi v počastitev krajevnega praznika se je zvrstilo že veliko slavnostnih govornikov, zato mi je v veliko čast, da lahko svoje ime vpišem na seznam zvenečih imen, med katerimi ne manjka pomembnih politikov in drugih funkcionarjev. Ter da Vas lahko pozdravim v imenu Občine Ruše in seveda v svojem imenu.

Slovensko zgodovino 20. stoletja zaznamujejo predvsem trije pomembni

mejniki. Posebno pozornost pa je treba posvetiti vmesnemu mejniku, največji moriji v zgodovini človeštva, ki je trajala najdlje in je terjala največ žrtev, tudi pri nas. Začela se je z nemško okupacijo, nadaljevala s poboji, z iztrebljanjem in nasilnim izseljevanjem. Naši rojaki se ne predajo, hitro začnejo iskati možnosti za odpor. Nič drugače ni na območju naše občine, kjer živimo ljudje, polni ljubezni, domoljubja in upornega duha.

Osvobodilna fronta je formirana maja 1941, Pohorski bataljon pa 5. 9. 1942 na Dobrovljah. Tam so formirani 4 bataljoni, med drugim pohorski. Nastane iz Zgornjesavinske, Šaleške in

Ruške čete. Vanj bi morala vstopiti tudi Slovenjgoriška četa, a pade. Bataljon šteje 100–110 partizanov. Jedro predstavlja Kranjčev bataljon iz Jelovice. Ustanovljen je z namenom, da bi imelo Pohorje močno, dobro oboroženo enoto, ki bi se lahko frontalno spopadla z mnogo številčnejšo in bolje oboroženo nemško vojsko. Deluje 4 mesece in 2 dni. Po nemških dokumentih izvede 105 večjih akcij, aktivnosti. Med drugim izprazni in požge 8 planinskih postojank z namenom, da se Nemci ne naselijo na Pohorju. Deluje tudi politično. V Razborju

ima tiskarno, razmnožuje in deli propagandni material. Hodi med ljudi, pripoveduje o spremembah režima po vojni ter agitira za vstop v partizanske vrste. Bataljon postane velik trn v peti okupatorja, zato ga je treba uničiti, še prej pa izslediti. Nemci organizirajo in izvedejo kar nekaj akcij, v katerih sodeluje tudi po 800 vojakov, a junakom po boju vedno uspe pobegniti.

Tisto zimo po ukazu čete prvič prezimijo skupaj, pri Treh žeblih. Priskrbijo si hrano za 3 mesece in jo hranijo na 4 mestih. Okupator v svojem

prizadevanju za uničenje bataljona zasliši 80 ljudi. Izvedeti želi lokacijo. Padeč Pohorskega bataljona kljub nekaterim dejstvom ostaja legenda, saj informacije potujejo od ust do ust. Pade zaradi številnih dejavnikov. Ubitih je 69 borcev. Na Pohorju zazeva praznina.

Rušani ne morejo verjeti, da lahko pade taka moč. A tudi po padcu duh bataljona živi naprej. Že na 1. obletnico padca se formira Zidanškova brigada. Poleti leta 1944 pride na Pohorje 14. divizija. Tam je tudi Pohorska četa, ki je sestavljena iz vojakov Lackovega odreda. Leta 1944 mobilizacija postane masovna. Na koncu šteje vojska Slovencev 35.000 vojakov in vojakov. V narodnoosvobodilni vojski sodeluje 153 borcev iz naše občine, pade jih 42. Največ jih prihaja s Smolnika. Bataljonu neverjetno junaštvo in zagrozenost do zadnjega priznajo celo Nemci.

Čeprav je znanega veliko, Pohorski bataljon in druge žrtve nacističnega nasilja še danes burijo duhove in odpirajo številna vprašanja, ki terjajo odgovore. In če želimo prave odgovore,

torej resnico, (si) moramo postaviti prava vprašanja: Ali lahko bataljon in ostale žrtve nacističnega nasilja danes počivajo v miru? Ali živimo v popolnem miru? Ali imajo žrtve nacističnega nasilja ustrezno mesto v zgodovini, mesto, ki si ga zaslužijo? Ali naredimo dovolj, da ohranjamo čist spomin na junake preteklosti? Ali v resnici razumemo sporočila, ki nam jih s svojimi hrabri dejanji iz preteklosti pošiljajo v sedanost in prihodnost? Ali so si borci in žrtve predstavljali takšno družbo, kot je danes? Takšno državo? Kdo so borci in junaki današnjega časa in zakaj? Kaj lahko naredimo, da bomo vredni žrtev svojih prednikov junakov?

v anonimnosti. Mnogi še danes obkoljujejo bataljon in se spotikajo ob trupla padlih in ubitih junakov s potvarjanjem zgodovine, zlorabo njihovih zgodb in imen za širjenje političnih ideologij. Danes to lahko počne prav vsak, kajti v času interneta je vsak človek postal medij. Nedolžen je zlahka prikazan kot kriv in pravi krivec nedolžen. Ne smemo pozabiti, da lahko lažnive in manipulativne besede hitro postanejo strelivo in eksploziv, taborišča pa ponovno odprejo svoja vrata in izrekajo dobrodošlico nedolžnim. In žrtve medijskih linčev in lažnih informacij postanejo telesno ranjeni, mrtvi, ubiti. Zgodovina je učitelj.

Na žalost se mit o bataljonu in žrtvah razlaga napačno, zaradi različnih ideološko-političnih interesov. Tako sveti kraj pri Treh žeblih še danes ostaja bojišče, čeprav se je moderna vojna digitalizirala, bojno polje pa preselilo na televizijske ekrane, na ekrane pametnih telefonov, tablic, računalnikov, v medije, kjer še danes bijejo bitke borci za resnico na eni in populist na drugi strani. Številni celo

Mislim, da smo, tudi Rušani, premalo ponosni na svojo zgodovino. Zadnje čase je bil odnos do NOB-ja neustrezen in neprimeren. Znani mož je nekoč rekel, da je narod, ki zanika svojo zgodovino in je ne ceni, obsojen na propad. Rezultat zanikanja zgodovine je tudi podoba naše države, naše družbe.

Vsak čas ima svoje junake in nekateri živijo večno. In kdo so junaki našega časa?

To so današnji borci, ki živijo na pragu revščine, na robu preživetja. Upokojenci z nekaj sto evri pokojnine; otroci sirote; družine, ki komaj zberejo denar, da se prebijejo skozi mesec; ljudje, ki se jim je zgodila krivica; mame samohranilke; žrtve nasilja; bolni ljudje; vsi razžaljeni, demoralizirani in ponižani; žrtve medijskega nasilja. Skratka – vsi, ki kljub težavam premorejo dovolj topline v srcu, ljubezni in volje do življenja, da preživijo. To so junaki današnjega časa.

Priznajmo si, da za to nismo krivi samo politiki. Pa nas niti malo ne zagovarjam. Politiki namreč prihajamo iz vrst lastnega naroda, smo reprezentativni vzorec, ki svojemu narodu nastavlja ogledalo. In kakršno je stanje duha nekega naroda, kakršen je sistem vrednot in predvsem kako se te vrednote udejanjajo, takšna je tudi politika.

Zato si še enkrat in za vedno zapomnimo verze Janka Glazerja: »Vse, kar veliko je, vzkali iz žrtve in ti, ki živ si, mrtvim si dolžnik.«

Zazrimo se vase, prepustimo se samorefleksiji, pogledjmo se v ogledalo in si priznajmo tudi to, na kar pri sebi nismo ponosni, ter usmerimo vse sile v borbo, da to spremenimo. Ko bomo sposobni tega, bomo imeli boljšo in lepšo družbo in da – bolj poštene politike. Pri tem ne pozabimo na vrednote partizanov in žrtev nacističnega nasilja. Ne pozabimo, da je legenda Pohorskega bataljona v osnovi čista in da prinaša vrednote, o katerih poje veter pri Treh žeblih. Čista je tudi pesem žrtev. Pojmo

pesem o požrtvovalnosti, tovarištvu, borbenosti, solidarnosti, junaštvu, svobodi, ljubezni in življenju. Poskrbimo, da to postane tudi naša pesem in da jo bodo prepevale generacije prihodnosti. Le tako se bomo svojim padlim junakom zares poklonili. Danes jim sporočam: »Vaše borbe in žrtve niso bile zaman. Računajte na nas!«

Hvala vsem za prispevek k proslavi. Posebej se zahvaljujem tovarišu Jožetu Gašpariču, poosebljenemu učbeniku za lokalno zgodovino, za nesebično pomoč pri sestavljanju govora in druge nauke.

Zbrane pozivam, da se borcem Pohorskega bataljona in žrtvam poklonimo z minuto molka.

Naj jim bo večna slava in hvala! Prosim delegacijo, da položi venec. Hvala Vam!«

Govor zapisal: **Jernej Ajd**,
podžupan Občine Ruše

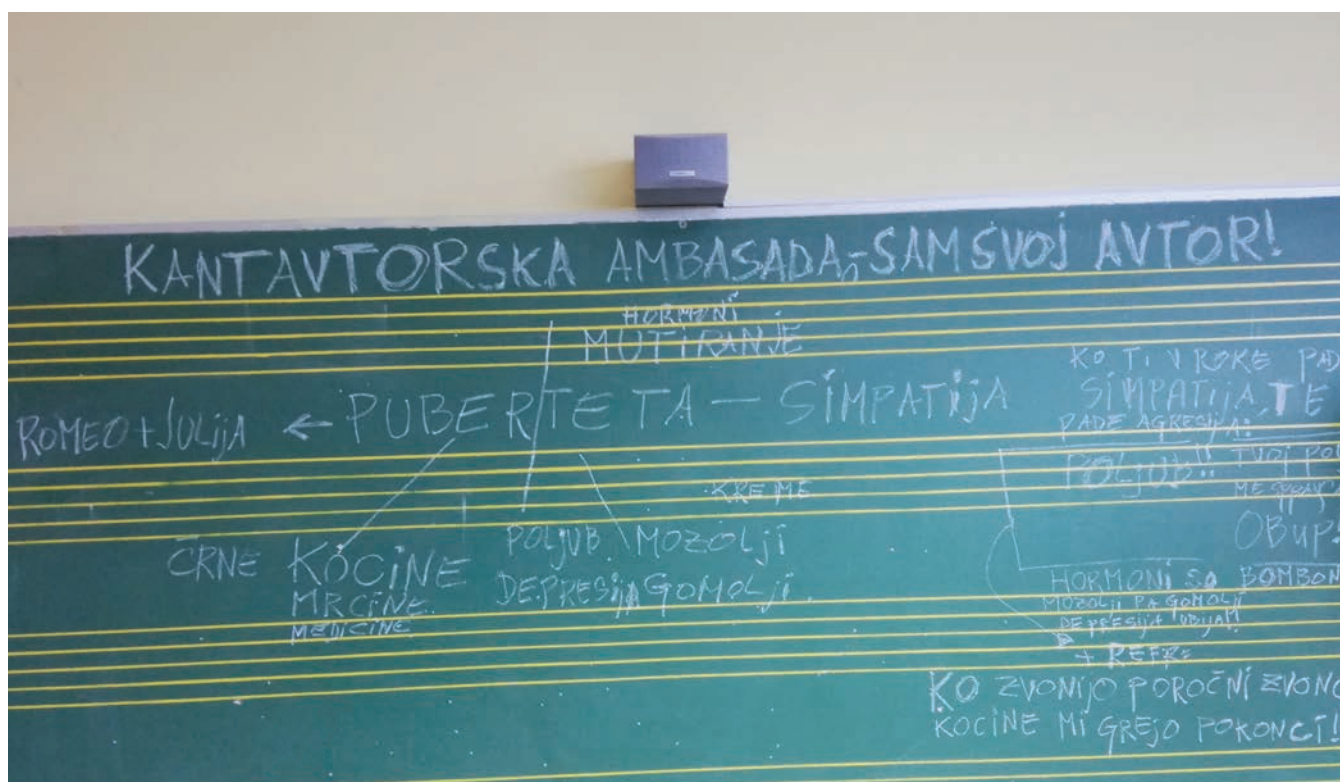
Uvod zapisala: **Slavica Ličen**

Dopolnitev članka:

V Obvestilih Občine Ruše št. 5 je v prispevku "Komemoracija v spomin na mrtve v središču Ruš" prišlo do napake. V članku kot nastopajoč ni bil naveden odličen recitator Silvo Safran, član KUD Franjo Sornik Smolnik.

Za nenamerno napako se iskreno opravičujemo.

AGICA ZA NAJMLAJŠE

Otroška igra Agica, mala čarovnica

Po velikem uspehu muzikala Mali princ v letu 2018 je tokrat Mladi Oder Ruše/MOR, v prazničnem decembru 2019, pripravil pravljčni kamišibaj: AGICA, MALA ČAROVNICA, Mojce Andrej, Darke Erdelji in

Petra Andreja. V sredo, 11. decembra 2019 ob 10.30 uri, so najmlajši bralci v Knjižnici Janka Glazerja Ruše lahko v najmanjšem gledališču pod soncem (kamišibaju), spremljali malo čarovnico Agico in njene dogodivščine

na njenem potovanju na Modro zvezdo. Prireditev je nastala v koprodukciji Društva Glazerjeva domačija in Mariborske knjižnica Ruše.

Zapisala & Foto: [Sonya Frank](#)

◀ KANTAVTORSKA AMBASADA

Kreativna kantavtorska ambasada za mlade

Vseslovenska Kantavtorska ambasada se je tokrat (15. 11. 2019) že drugič ustavila v Rušah, ki postajajo vzorčni primer "šole kreativnega pisanja besedil in glasbe".

Lani je delavnico z delovnim naslovom SAM SVOJ AVTOR vodila kantavtorica Katarina Juvančič, tokrat pa Peter Andrej. Kako nastajata besedilo in glasba in kako

to zveni v obliki nastopa v živo, so v delavnici spoznavali učenci OŠ Janka Glazerja in kasneje še dijaki GSKŠ Ruše, ki so na zaključku skupaj napisali »komad«, ga izvedli in posneli avdio in video material.

Gre za novost, ki mladim v šolskem okolju odstira tehnike in načine glasbeno-literarnega ustvarjanja.

Pomembno je, da vzpostavimo kontinuiteto in da nastajajo izdelki, ki so tudi arhivirani. K pobudi Glazerjeve domačije so se v sodelovanju pridružili: OŠ Janka Glazerja, GSKŠ Ruše, Klub KU-KU in Občina Ruše.

Zapisala: [Mojca Andrej](#)
Foto: [Glazerjeva domačija](#)

10. HANZEKOV VEČER

Kulturni večer posvečen Ivanu Bučaku – Hanzeku

»Hanzekov večer« je v osnovi posvečen kulturniku Ivanu Bučaku – Hanzeku, ki je v našem kraju pustil neizbrisen pečat kot urednik časopisa Zven Jekla, amaterski igralec, režiser in pisec almanahov.

V našem kulturno-umetniškem društvu smo zato pred desetimi leti želeli organizirati sklop prireditev, posvečenih njegovemu delu. Letošnji jubilejni »Hanzekov večer« se je v nasprotju z večeri preteklih let podaljšal za kar tri dni, v katerih so se združila področja ustvarjanja, igranja, petja in lutkarstva. V četrtek, 28. novembra 2019, je bila v kletnih prostorih Doma krajanov na Smolniku otvoritev razstave del Maruše Vršnik, Janka Lisjaka in Maksimiljana Strnada – Milča. Naslednji dan je bil v gasilskem domu na Smolniku v polni dvorani veseli večer s prijatelji, kjer je predvsem dramska

sekcija našega društva, pod vodstvom Dušana Bačuna, poskrbela za veliko smeha in dobre volje. Sobotni večer je bil naklonjen tistim, ki radi prisluhnejo Slakovim vižam v izvedbi Koncertnega ansambla Slakove glasbe. Večer je bil toliko bolj čustveno obarvan, ker je bil med pevci repertoarja zimzelenih pesmi pokojnega virtuoz slovenske narodno-zabavne glasbe tudi nekdanji član folklorne sekcije KUD Franjo Sornik Smolnik, Ivan Rakovič. Z nedeljsko lutkovno predstavo za otroke »Babica zima« v izvedbi KUD Svoboda Bistrica ob Dravi se je jubilejni sklop prireditev v lanskem letu tudi končal. Organizatorji teh večerov smo zadovoljni tako z obiskom naših prireditev kakor tudi s posluhom za sponzorska sredstva podjetij, ki se jim ob tej priložnosti tudi zahvaljujemo. Ob jubileju smo poleg zgibank

natisnili tudi priložnostne razglednice Smolnika nekoč in Smolnika danes, ki so se jih krajani zelo razveselili. Program za prihodnje leto že nastaja in idej za ustvarjanje je še veliko, zato vas zopet pričakujemo na naših prireditvah zadnji teden v novembru.

Zapisala: [Lilijana Jug](#),
organizatorica »Hanzekov večer«, KUD Franjo Sornik Smolnik
Foto: [Jožef Bačun](#)

DRSALIŠČE V RUŠAH▶

V Rušah eno največjih drsališč na Štajerskem

Občina Ruše, CEZAM in KURS – Klub študentov Ruš, Selnice in Lovrenca so v Športnem parku Ruše 1. decembra 2019 otvorili drsalno sezono 2019/2020. Drsališče se je odprlo ob 15.00, ob 17.00 je sledila slavnostna otvoritev, ko sta zbrane nagovorila direktor CEZAM-a Tomi Prosnik in podžupan Občine Ruše Jernej Ajd. Sledilo je disco drsanje z DJ Nine7.

Drsanje je bilo ta dan brezplačno. V Rušah se lahko ponašamo z enim od največjih drsališč na Štajerskem. Površina ledene ploskve meri kar 800 kvadratnih metrov in omogoča

drsanje 230 obiskovalcem. Drsališče je bilo postavljeno že tretje leto zapored.

Navdušenci drsanja so lahko kar tri mesece uživali v pestrem programu različnih prireditev in dogodkov, ki so otoplili zimske mesece. Letos so program in ponudbo obogatili priznani izvajalci, lokalna društva, klubi, podjetja, šole in posamezniki.

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim in nastopajočim, ki so ponovno poskrbeli za te zimske radosti.

SVETLICE V RUŠAH

Tradicionalno prižiganje luči v parku pred Občino Ruše

Že tradicionalno so v začetku decembra v organizaciji CEZAM-a in Občine Ruše zasvetile Svetlice v Rušah ter tako odprle vrata veselju in sladkostim, ki jih prinaša ta mesec. Praznično vzdušje v parku pred

Občino Ruše so ob prižigu luči z nastopom pričarali otroci Društva prijateljev mladine Ruše in Osnovne šole Janka Glazerja Ruše, temu je sledila predstava z laser šovom in druženje ob glasbi.

Odvijal se je tudi praznični bazar Kulturno umetniškega društva SVOBODA Bistrica ob Dravi in Medgeneracijskega centra DANica Ruše. Za gostinsko ponudbo je poskrbela HUTA. Park pred Občino Ruše so krasile zvezdice, ki so jih izdelali otroci OŠ Janka Glazerja Ruše, Vrtca Ruše in Društva prijateljev mladine Ruše.

Avtorica idejne zasnove Svetlic je Vlasta Čobal Sedmak. Prižig luči oziroma svetlic pa je samo košček programa v mozaiku decembrskega praznovanja, ki ga pripravljamo skupaj z društvi in organizacijami v občini Ruše.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo ustvarjalcem Svetlic in izvajalcem kulturnega programa,

Režijskemu obratu Občine Ruše in članom Prostovoljnega gasilskega društva Ruše. Hvala tudi vsem posameznikom, društvom in organizacijam, ki ste dodali svoj košček programa v mozaiku decembrskega praznovanja.

Zapisala: **Vesna Glavendekić**,
CEZAM

DOBRODELNA ŠOLA

Dobrodelna Božično - novoletna prireditev na OŠ Janka Glazerja Ruše

Učenci OŠ Janka Glazerja Ruše so 17. 12. 2019 na dobrodelni božično novoletni prireditvi obeležili 16. obletnico vključitve Občine Ruše v projekt Otrokom prijazno UNICEF-ovo mesto in staršem ter ostalim prisotnim pričarali prijetno decembrsko praznično vzdušje.

Z uvodnimi besedami je županja, gospa Urška Repolusk, poudarila skrb Občine Ruše za

uresničevanje ideje varnega in prijaznega mesta po meri otrok, z možnostjo njihovega sodelovanja, s čimer lokalna skupnost posluša in sliši glas naše najmlajše generacije.

Nastopajoči učenci so s pevske in plesne nastopi poželi val navdušenja pri svojih vrstnikih, starših in ostalih obiskovalcih prireditve. Ob zaključku se je ravnatelj, gospod Ladislav Pepelnik, zahvalil vsem staršem, ki so prispevali

prostovoljne prispevke za šolski sklad in s tem omogočili učencem naše šole sofinanciranje različnih šolskih dejavnosti. Svoje posvojitelje je dobilo tudi pet punčk iz cunj, ki so z donacijami prispevali za cepljenje petih otrok iz držav v razvoju proti šestim otroškim nalezljivim boleznim.

Zapisa: **Renata Štritof**, OŠ Janka Glazerja Ruše

DECEMBER 2019 V BISTRICI OB DRAVI

Društvo KUD Svoboda z 92. letno tradicijo delovanja in Krajevni odbor Bistrica ob Dravi, sta decembra 2019 organizirala kar 8 prireditev

Ponosni smo, da naše društvo deluje že 92 let. To nam je uspelo s pomočjo zanesenjakov, ki jim ni bilo žal ne časa ne sredstev, da je bilo delovanje neprekinjeno. Društvu je v tako malem kraju uspelo ohraniti narodno in kulturno dediščino tudi s pomočjo krajanov in posameznikov, ki so nas vedno podpirali. Društvo zelo dobro sodeluje tudi s Krajevnim odborom Bistrica ob Dravi. Kot vsako leto smo tudi letos v mesecu decembru pripravili osem prireditev. V dveh, ki jih je pripravil krajevni odbor, pa so sodelovale tudi sekcije Kulturnega društva Svoboda.

Pod organizacijskim vodstvom krajevnega odbora smo skupaj 5. decembra 2019 organizirali Miklavževanje, ki je v Bistrici tradicionalno. Gledališko lutkovno dramska sekcija društva je uprizorila predstavo BABICA ZIMA, zatem so na trgu otroci

pričakali Miklavža in prejeli darila.

13. decembra je bil za naš kraj velik dan. Dočakali smo otvoritev marketa Jager, ponovno namestitev bankomata in seveda otvoritev Bistriškega trga, ki je velika pridobitev za naš kraj.

14. decembra je naša Gledališko lutkovno dramska sekcija za otroke premierno izvedla lutkovno predstavo IZGUBLJENE PIKE.

20. decembra je VS VETER pripravila Božični koncert z gosti: FS Koreninice, MPZ iz Malečnika in vokalistko Urško Dajčman.

20. in 21. decembra je bila na ogled letna pregledna likovna razstava naše sekcije PISANA PALETA.

21. decembra je Krajevni odbor organiziral proslavo ob krajevnem prazniku, na katerem se enkrat letno zberejo naši krajanj. V kulturnem programu je sodelovala recitacijska sekcija in sekcija Bistriški tamburaši.

23. decembra je tamburaška sekcija gostila šolo petja ORFEUS.

S PESMIJO V BOŽIČNI ČAS je v programu nastopilo 27 mladih solistov iz Maribora, Ruš, Slovenske Bistrice itd., ki jih poučujeta profesorja Petra Turk Ruprecht in Sergej Ruprecht.

KOLEDOVANJE PO VASI IN NA VASI se je odvijalo 26. decembra 2019. Krajanje smo obiskali na določenih točkah Bistrice ob Dravi ter se s pesmijo in z voščilom z njimi družili in jim tako pričarali čaroben decembrski večer.

Zapisa: [Anita Polak](#), za KUD in KO Bistrica ob Dravi
Foto: [KUD Bistrica ob Dravi](#)

ŠOLA ZDRAVJA NA BEZENI

Šola zdravja za zdravo življenje Bezenčanov

Projekt Šola zdravja deluje že od leta 2007, ko je v Piranu nastala prva skupina. Gre za sklepne vaje, ki jih je sestavil dr. Nikolay Grishin in se imenujejo 1000 gibov. Trenutno deluje čez 200 skupin, v katerih je čez 4200 registriranih članov. Leta 2009 se je registriralo društvo s sedežem v Domžalah. Dve leti kasneje je Ministrstvo za šolstvo in šport društvu dodelilo status društva, ki deluje v javnem interesu.

V Klubu upokojencev Bezena smo začeli z vadbo novembra 2018. Prepoznavni znak Šole zdravja je oranžna

barva. Razgibavamo se vsaki dan, čez celo leto (razen sobote, nedelje in praznikov), ob 8.30, na prostem, stoje, ne glede na vreme, mraz ali poletno vročino. V 30 minutah naredimo 1000 gibov in razgibamo vse dele telesa. Začnemo pri dlaneh in končamo pri podplatih. Obdelamo vse sklepe in vse mišične skupine. S tem dosežemo maksimalno gibljivost in okretnost telesa.

Vaje izvajamo po svojih zmogljivostih in sposobnostih. Telovadba ni zahtevna, zato ni potrebna predhodna kondicijska pripravljenost, prav tako tudi ne draga

športna oprema. Vse vaje so preproste in niso težke, primerne so za vsakogar.

Vadbene skupine so številčno različne in štejejo 10 članov in več. Na Bezeni nas je trenutno 15. Vsi člani naše Šole zdravja so upokojenci. Podobna populacija je tudi v drugih društvih. Najstarejša udeleženka je iz Savinjske doline in šteje 97 let. Člani nad 80 let so oproščeni članarine, ki na letni ravni znaša 20,00 evrov. Pridruži se nam lahko vsak, ki želi kaj narediti za svoje zdravje. Zaradi gibanja v naravi in prijetnega druženja v skupini se zmanjšuje telesna

teža in druge težave, izboljša se psihično stanje, zmanjšuje se občutek osamljenosti, socialne izključenosti in depresije. Vsaki petek, ko je zadnji dan v tednu, vsi člani po telovadbi zapojemo svojo himno, popijemo kavico, malo poklepetamo ter se veseli in dobre volje odpravimo k dnevnim opravilom. Vse, ki si želite jutranje telovadbe, vabimo, da se nam pridružite.

Zapisala: **Jožica Farasin**,
Vodja šole zdravja
Foto: **KU Bezena**

*Himna šole zdravja
besedilo: Mirko Farasin*

*Pod Pohorjem zelenim na Bezeni,
v oranžni barva jutra zaživi,
ko zbrani vsi pri domu v šoli zdravja,
se razgibavamo kar sred vasi.*

*Po zmernem tempu v krogu z roko v roki,
si zaželim srečno v novi dan
in z gibi glave pa do nog začnemo,
koliko zmore vsak presodi sam.*

*Pol ure gibov nam prehitro mine,
na koncu se umirimo še vsi,
pozdravimo na nebu sonček zlati,
potem objem za lepši dan sledi.*

*Tako vsak dan, vsak teden in vse leto
metoda tisoč gibov nas krepi,
nam daje moč prežene slabe misli,
v prijetni družbi kava zadiši.*

PROGRAM "STAREJŠI ZA STAREJŠE"

Klub upokojencev Bezena je vključeno v projekt "Starejši za Starejše"

Starejši želijo čim dlje preživeti starost v domačem okolju. Zato je na Zvezi društev upokojencev Slovenije nastal evropski projekt Starejši za starejše. V sklopu projekta na domu skrbi za starejše nad 69 let 3500 prostovoljcev, ki jim, glede na njihove potrebe, pomagajo v različnih življenjskih situacijah. V Klubu upokojencev Bezena smo se v projekt Starejši za starejše vključili pred dvema letoma. V projektu

sodelujemo štiri prostovoljke. Na območju občine Ruše, v krajih Bezena, Bistrica ob Dravi in Log, obiskujemo starejše nad 69 let. Bistvo programa je, da prostovoljci obiskujemo starejše od 69 let v svoji okolici, z njimi poklepetamo, jim krajšamo čas, prisluhnemo ob stiski in bolečini ter se po potrebi povežemo s strokovnimi službami o vrsti pomoči, ki jo starostniki potrebujejo. V projekt se starejši nad 69 let vključijo prostovoljno na

osnovi opravljene ankete. Na območju Bezena, Bistrice ob Dravi in Loga je bilo v letu 2019 preko 300 ljudi starejših od 69 let. V projekt se je vključilo 106 starostnikov. V okviru projekta smo v mesecu decembru 2019 pripravili v domu krajanov na Bezeni srečanje starostnikov, starih nad 80 let. Srečanja se je udeležilo 43 povabljenih, med njimi je bila posebna gostja Marija Goričan, ki je v mesecu novembru praznovala 100. rojstni dan. Slavljenki je čestitala županja, ji podarila šopek rož in darilo, organizatorji pa smo jo počastili s torto. Prostovoljkam se iskreno zahvaljujem za njihovo humano, nesebično in uspešno delo.

Zapisala: **Jožica Farasin**,
Koordinatorica Starejši za
starejše
Foto: **KU Bezena**

SREČANJE NA BEZENI

Na Bezeni se je odvijala prireditev "Srečanje starih občanov"

V soboto, 16. novembra 2019, ob 17.00, se je v Domu krajanov Bezena odvijala že tradicionalna prireditev Srečanje starih občanov.

Prireditev so pripravili člani Kulturno umetniškega društva Bezena, pod budnim očesom predsednice KUD-a gospe Štefke Napotnik. Dvorana, v kateri ni manjkalo zvedavih, pričakovanja polnih oči, je še toliko bolj vabila poglede obiskovalcev, saj so za dekoracijo poskrbele Babuške – ročnodelska sekcija KUD Bezena, izpod katerih rok nastajajo lepe umetnine.

Sama prireditev se je pričela s predstavitev MePZ KUD Bezena, pod taktirko zborovodkinje gospe Marine Pinter. In kot se za takšno zvrst prireditve spodobi, so srečanje otvorili s pesmijo in lahko bi rekli, da je uvodna pesem, ki so zapeli, NIMAM

CAJTA, nekakšna himna vseh upokojencev. Med povabljenimi nastopajočimi se je zelo izkazala pomlajena, otroško-plesna skupina Metuljčice KUD Bezena.

Simpatična dekleta (Pia, Sanja, Lana Mya, Alja, Lana in Sara) so svoji plesni koreografiji pilile in predstavile pod okriljem mentorice gospe Sare Klančnik. Velik aplavz je požela gostujoča, simpatična glasbena družina Medved iz Beltincev. Njihov nastop je pričel 10-letni sin Urban s harmoniko, pridružil se mu je 8-letni Matevž z violino, svoje vokale so prispevali 9-letna hči Kristina, ati Mitja in mamica Danica. Zaključek pa je nepozabno zaokrožil 5-letni Maks s trobento. Zraven glasbe, plesa, zborovskih pesmi MePZ Bezena, ob spremljavi harmonike gospoda Martina Repoluska in odličnih solistov gospe

Marine Pinter in gospoda Marjana Kavšek pa smo imeli priložnost поблиže spoznati krajana Bezene.

Prav tako smo spoznali, lahko rečemo, že domačina, gospoda Fawzija Abderja Rahima, sicer rojenega v Palestini. Z ženo Darinko si je ustvaril življenje v Sloveniji in kljub tehničnemu poklicu, ki ga je praktično opravljal celo življenje, je gospod Fawzi velik ljubitelj pisane besede, saj obožuje poezijo. Gospod Fawzi sam piše svoje pesmi, v svojem materinem jeziku – arabščini in skupaj z ženo Darinko jih prevajata v slovenski jezik. Njegova poezija in prevodi so praktično že strnjeni in kmalu se lahko nadejamo prebiranja arabske poezije tudi v knjižni obliki. Z ženo sta predstavila dve pesmi. Kot prvi smo v arabščini lahko prisluhnili delu z naslovom

Vrlina zemeljskega planeta in kasneje v prevodu izvedeli, da pesem govori o zemlji, ki je dana nam vsem – vsem živim bitjem – pa tudi neživi naravi.

Govori o raznolikosti in je kritična do velikih razlik, ki jih povzroča pohlep ljudi in okamenelost sočutja do sočloveka. Kot drugo pa nam je gospod Fawzi recitiral pesem Le dve črki. Gospa Darinka pa je z veliko mero čutnosti prebrala prevod recitala. Na sami prireditvi ni manjkalo ne smeha in ne dobre volje, saj je na ta dan rojstni dan slavil, član MePZ KUD Bezena, gospod Martin Repolusk. Vse najboljše zate, ki je odmevala po dvorani, pa je orosila marsikatero oko.

Kot se za takšno zvrst prireditve spodobi, je predsednica KUD Bezena, gospa Štefka Napotnik, z majhno pozornostjo pozdravila in stisnila roko najstarejšim prisotnim

občanom. Gospod Anton Kojzek, gospa Cilka Kojzek in gospa Minka Švajger so bili deležni bučnega aplavza in lepih želja. Predsednik KO gospod Silvo Boršič je v svojem govoru nagovoril vse prisotne, jim spodbudno zaželel prijetno preživet čas in se hkrati zahvalil vsem organizatorjem in nastopajočim ter obiskovalcem. Med obiskovalci smo lahko prepoznali županjo občine Ruše, gospo Urško Repolusk, tudi samo veliko ljubiteljico zborovskega petja in kulture nasplah. Kot zadnja se nam je predstavila odlična Sanja Marin (sicer članica Metuljčic), ki je na klaviature zaigrala skladbo iz legendarnega filma Titanik. Po samem programu, ki sem ga na povabilo organizatorjev imela čast povezovati, so dekleta, žene, matere in babice KUD Bezena v lastni režiji poskrbele za okusno pogostitev tako vseh nastopajočih kot tudi vseh

obiskovalcev. Tradicionalno ni manjkalo zelje s klobaso, za nebeški okus in zadovoljitev brbončic pa so same pripravile vrhunsko domače pecivo, ki je bilo resnično prava mojstrovina okusa in videza. Niso pozabili niti na vsa razgreta grla. Po programu je za prijetno in veselo vzdušje poskrbel ansambel Nikoli ni prepozno. Meh harmonike pa je raztegoval njihov vodja in rojstnodnevni slavljenec gospod Martin Repolusk. Pa tudi plesa ni manjkalo. Veselo sta se zavrtela tudi najstarejša prisotna, zakonca Kojzek. Dvorana Doma krajanov Bezena je dobesedno pokala po šivih in v vsakem njenem kotičku je bilo zaznati obilico pozitivne energije in dobre volje. In tako so člani KUD Bezena ponovno dokazali, da leta niso merilo ali ovira ..., srce je namreč tisto, ki naredi življenje polno.

Zapisali & Foto: [Samira Awadalla](#) in [Štefka Napotnik](#)

ZA ČISTO OKOLJE

Zaključeno je razdeljevanje rumenih vrečk za leto 2020

Na območju občine smo zaključili z razdeljevanjem rumenih vreč, ki so namenjene ločenemu zbiranju odpadne embalaže v letu 2020. Njihovo razdeljevanje vsem gospodinjstvom na terenu predstavlja precejšen izziv, ki ga vsakoletno želimo izpeljati čim bolj optimalno in učinkovito, pri čemer želimo vreče dostaviti do gospodinjstev. Pri tem je prišlo s strani nekaterih občanov do negotovanja in pomislekov, da vreče niso bile ponekod dostavljene na dopusten način, saj so bile vržene na travo, vrt ipd. Takšnega ravnanja seveda nikakor ne želimo

zagovarjati, zavedamo pa se, da različni izzivi na terenu pripeljejo tudi do napak. Vsem svojim uporabnikom, ki so doživeli pri obliki prejema rumenih vreč neprijetno izkušnjo, se ob tej priložnosti iskreno opravičujemo. Napolnjenih rumenih vreč z odpadno embalažo ni dovoljeno puščati na ekoloških otokih in na ta način kaziti okolja. Na dan njihovega odvoza, skladno z letnim koledarjem odvoza odpadne embalaže, jih je treba do 6.00 ure zjutraj nastaviti na običajno prevzemno mesto, na katero ob odvozu ostalih odpadkov nastavimo črne posode. Odpeljana bo

samo odpadna embalaža, ki je zbrana v tipiziranih rumenih vrečah, ki jih gospodinjstva prejmejo od Snage. Odpadne embalaže, ki bo zbrana v drugih vrečah, Snaga ne bo prevzemala. Občanom želimo veliko prijetnih izkušenj pri ločenem zbiranju tako odpadne embalaže. Če posameznim gospodinjstvom med letom vreč zmanjka, jih lahko dokupijo na Snagi.

Kontakt: Snaga, Nasipna ulica 64, 2000 Maribor
Uradne ure 8.00 - 14.00

Telefon: [02 620 58 75](tel:026205875)
E-naslov: info@snaga-mb.si

DRUŽABNO NA BEZENI

Klub upokojencev je obeležil 4 leta uspešnega delovanja

Septembra 2019 so minila 4 leta od ustanovitve Kluba upokojencev Bezena. Začetek novega leta je čas, ko se lahko ozremo nazaj po prehojeni poti, ocenimo naše delo in se vprašamo, ali je bila odločitev o ustanovitvi kluba prava – glede na zadovoljevanje interesov upokojencev na Bezeni in z ozirom na dejstvo, da v občini Ruše delujeta že dve društvi upokojencev. Ideja o ustanovitvi kluba je vzknila med kegljači kegljanja s kroglo na vrhici in prerasla v klub z raznolikim programom. S tem se je omogočilo upokojencem, da so lahko svoje interese udeležali po svojih željah in zmožnostih v domačem okolju in na različnih področjih. Z ustanovitvijo kluba smo postali enakopravni člani ZDUS in člani pokrajinske zveze DU. Da smo našli pravo pot in izbrali prave programe, potrjuje podatek o porastu članstva. Na ustanovnem občnem zboru kluba leta 2016 je bilo prisotnih 21 članov, leta 2017 je število naraslo na 43 članov, v letu 2018 na 64 članov in v letu 2019 na 90 članov. In kaj je pritegnilo upokojence, da so se včlanili v naš klub? Skupna druženja ob kavici in družabnih igrah, vsebinsko bogati in cenovno ugodni pohodi po slovenskih gorah in izleti po slovenskih pokrajinah, športna rekreacija v kegljanju s kroglo na vrhici, obujanje starih običajev v rokodelskih delavnicah, učenje angleškega jezika, srečanja ob rojstnih dnevih, jutranja

telovadba v »Šoli zdravja« ter vključitev v program »Starejši za starejše. Povezali smo se z ostalimi društvi na Bezeni, športnim društvom Bezena, kulturno umetniškim društvom Bezena in krajevnim odborom Bezena. Skupaj z njimi smo pripravili različne oblike druženja. V jeseni kostanjev piknik in ob koncu leta božični pohod na Krečevo. Posebno zanimivo je bilo medgeneracijsko srečanje s krajanji Bezena, na katerem smo podrobneje predstavili delo društev. Vse te dejavnosti nam omogočajo, da smo veliko skupaj, kar utrjuje prijateljske vezi in krepi medsebojne odnose. V takem okolju se počutimo sproščeno in prijetno, zato so vsi dogodki dobro obiskani. Klubske prostore imamo v paviljonu pri domu krajanov, ki smo ga v preteklem letu skupaj s krajevnim odborom in športnim društvom primerno opremili. Uradne ure imamo vsako sredo od 9.00 do 11.00, kjer

se lahko dobijo tudi vse potrebne informacije. V prihodnje želimo delovanje kluba razširiti še na igranje namiznega tenisa, urediti želimo klubske knjižnice ter še naprej slediti željam svojih članov. Da lahko nemoteno delujemo, se želim zahvaliti županji za dobro medsebojno sodelovanje in vsem odgovornim službam za namenjeno pozornost in podporo pri našem delu.

Zahvaljujem se sponzorjem, ki podpirajo delovanje kluba, zahvaljujem se predsedniku krajevnega odbora, predsednici športnega društva in predsednici kulturno umetniškega društva za dobro sodelovanje in skupno izpeljane projekte ter vsem našim marljivim članom za aktivno, uspešno in prostovoljno delo.

Zapisal: **Mirko Farasin**,
Predsednik KU Bezena
Foto: **KU Bezena**

KAKOVOST ZRAKA V RUŠAH

O kakovosti zraka v Rušah z navodili za čistejši zrak

Onesnaženje zraka je velik ekološki problem, predvsem pa izjemno škodljivo vpliva na naše zdravje in počutje. Onesnaženja so lahko naravnega izvora in antropogenega izvora. Na slednjega imamo s svojimi dejavnostmi precejšen vpliv.

V občini Ruše se od leta 2016 izvajajo meritve delcev PM10 in meritve benzo(a)pirena, ki sta dva izmed onesnaževal, pogojenih z izgorevanjem goriv, kot so promet, industrija in ogrevanje stanovanjskih stavb. Ravno delci PM10 že v manjših koncentracijah, ki odstopajo od dovoljenih, predstavljajo zdravstveno tveganje. Do vpliva na zdravje prihaja zaradi vdihovanja delcev in njihovega posledičnega vdora v pljuča in krvni sistem, kar povzroča okvare respiratornega, kardiovaskularnega, imunskega in živčnega sistema. Manjši kot so delci, globlje prodirajo v pljuča in ostala tkiva. Benzo(a)piren

je policiklični aromatski ogljikovodik, ki nastaja tako pri nepopolnem zgorevanju fosilnih goriv kot tudi biomase. Glavni vir so zastarele male kurilne naprave gospodinjstev na trda goriva, za katere je značilen slabši proces zgorevanja, slab energetski izkoristek ter visoki izpusti delcev. Je rakotvoren, povzroča poškodbe DNK in kromosomov, razvojne nepravilnosti zarodka, negativno vpliva na imunski sistem in je motilec hormonskega ravnovesja. Stanje onesnaženosti lahko izboljšamo s svojim ravnanjem. Na prvem mestu je to pravilno kurjenje/ogrevanje ter vedenje v prometu. Za kurjenje je izjemno pomemben način kurjenja, vrsta kuriva in ustrezna kurilna naprava, glede na promet pa uporabljajmo javna prevozna sredstva, potujmo skupaj ali razmišljajmo o drugih možnostih transporta (kolo, železnica, električni

avtomobil ipd.). Največ bomo za svoje zdravje in zdravje vseh prebivalcev naredili, če bomo za kurjenje uporabljali sodobno kurilno napravo, ki bo strokovno vgrajena in redno vzdrževana. Še posebej je pomembna tudi vrsta kuriva, in sicer naj bodo drva dovolj suha, pravilno pripravljena kurišče, ustrezna podkuritev ter pravilno nalaganje polen.

Previdno izbirajmo, kaj kurimo, saj ni primerno, da s kurjenjem različnih materialov škodujemo sebi in okolici. V peč gotovo ne sodijo: Embalaža, obdelan les (lakiran ali impregniran), iverne plošče, plastika, pnevmatike, gospodinjski odpadki, stiropor....pa tudi vlažen les. Nazadnje je takšno kurjenje tudi kaznivo.

Odpeljimo jih na ustrezne ekološke otoke oziroma zbirališča odpadkov!

Vir ARSO in Stanislav Kirinčič, NIJZ

ZIMSKO POČITNIŠKO VARSTVO V CENTRU DANICA

Med zimskimi počitnicami (**24.2. - 28.2.2020**) bomo organizirali počitniško varstvo v medgeneracijskem centru DANICA Ruše, Mariborska cesta 31, Ruše (novi prostori - pod hotelom Veter, Ruše) od **7.00 do 15.00**. V tem času bomo ustvarjalno, športno, bralno, pustno aktivni. Z vašimi otroki bomo skupaj ustvarjali nepozabne spomine na zimske počitnice 2020. Vsak dan bodo imeli na voljo zajtrk in kosilo v hotelu Veter Ruše in to je edini strošek, ki ga imate za vašega otroka (6 eur/dan/otroka), ki se plačuje vsak dan sproti. Kontaktni osebi za informacije ter možnost prijave od ponedeljka do petka med 7.00 - 15.00:

- Maja (070-718-775) in Melita (031-786-167)
- E-naslov : mgc-ruse@danica-vogrinc.si

POVABILO K SOUSTVARJANJU RUŠKEGA UTRIPA

Naslednja številka občinskega glasila Ruški utrip bo izšla predvidoma v aprilu 2020. Vabimo vas k soustvarjanju novih in zanimivih vsebin. Vaše prispevke nam lahko pošljete do 20. marca 2020 na e-naslov obvestila@ruse.si. Prosimo vas, da vaši prispevki ne presegajo 270 besed. Zaradi kvalitete tiska, vas v primeru prilaganja fotografij prosimo za primerno ločljivost. Vsem avtorjem prispevkov in fotografij se zahvaljujemo za sodelovanje.

Občina Ruše

OBČINA RUŠE
Trg vstaje 11
2342 RUŠE

TELEFON: +386 2 669 06 40 | E-NASLOV: OBCINA@RUSE.SI | SPLET : WWW.RUSE.SI